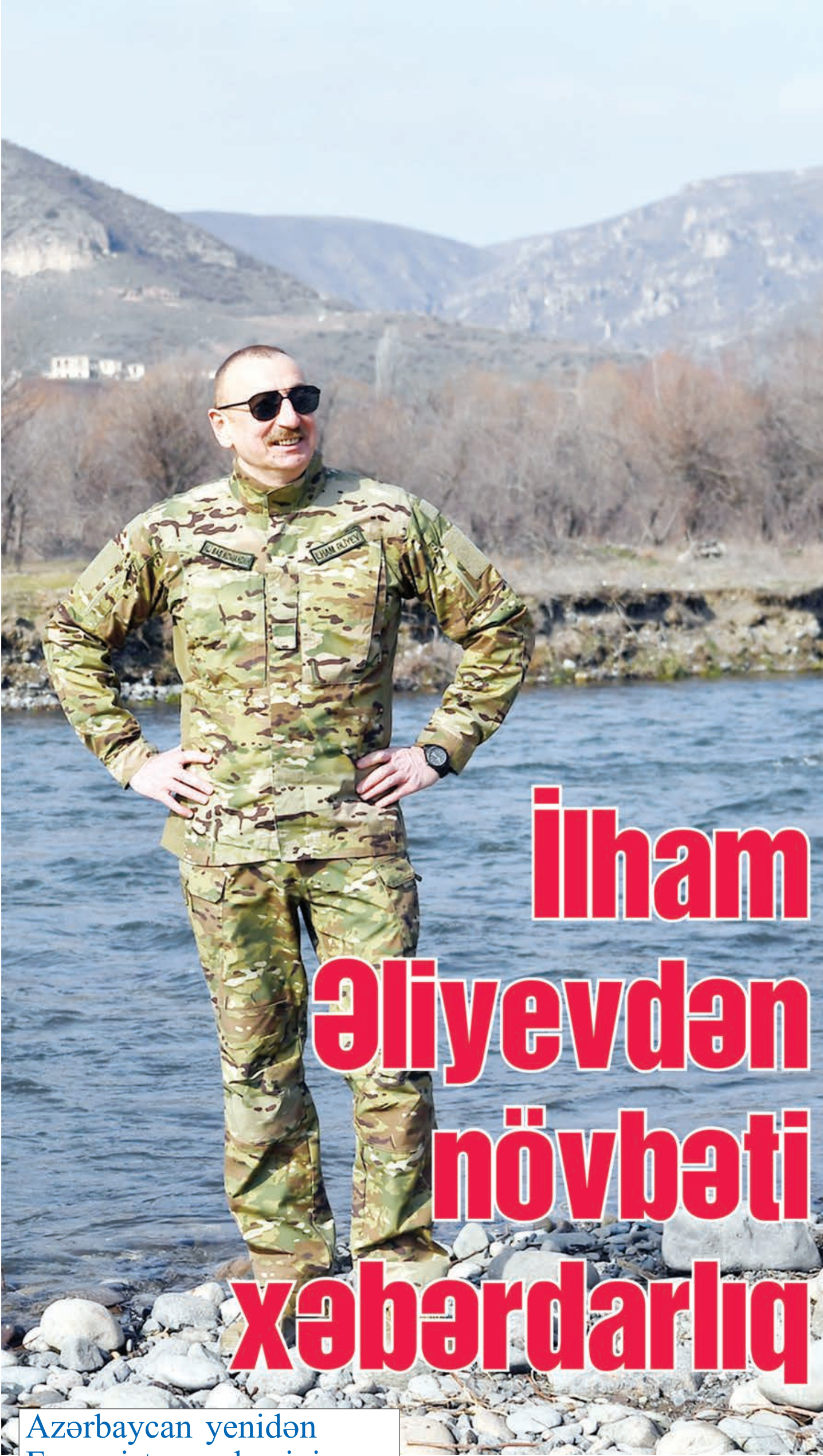

Ilham

İlham Əliyevdən növbəti xəbərdarlıq

Azərbaycan yenidən Ermənistanın dərsini verməyə hazırdır

"...18 ilə yaxındır ki, Prezidentəm və bütün bu illər ərzində deyirdim ki, nöyin bahasına olursa-olsun biz torpaqlarımızı azad etməliyik və edəcəyik..."

Baş sərkərdəmiz İlham Əliyevin qürur və fəxarətlə avqustun 14-də qarşıda Türkiyənin nüfuzlu telekanalı "CNN Türk" televiziya kanalından bütün dünyaya bəyan etdiyi kimi, artıq bütün xalqımız illərdir həsrətində olduğu bu xoşbəxtliyin sevincini yaşayır.

30 il idi ki, Ermənistan beynəlxalq hüququn bütün norma və prinsiplərinə zidd olaraq Azərbaycan torpaqlarını işğal etmiş, yüz minlərlə həmvətənimizi öz dədə-babə torpağından didərgin salmışdı.

Otən illər ərzində vandal xislətli düşmən zorla qəsb etdiyi ərazilərimizdə daşı-daş üstündə qoymayıb, yurdlarımızı viranəyə çevirib, milli-mənəvi dəyərlərimizə, dinimizə qarşı dözümsüzlük, düşmənçilik nümayiş etdirərək qanunsuz şəkildə illərlə işğal altında saxladığı torpaqlarımızda xalqımıza məxsus bütün dini ocaqları, məscidləri, məzarlıqları, tarixi, mədəni abidələri dağıdıb.

Beynəlxalq birliyin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası ilə bağlı təsirli addım atmaması, xüsusilə ATƏT-in Minsk qrupunun bu illər ərzində nümayiş etdirdiyi səmərəsiz fəaliyyət nəticəsində isə Ermənistan torpaqlarımıza qarşı daha işğal iddia irəli sürür, sərhədlərimizdə davamlı tənqiblərə əl atırdı.

Ardı 3-cü səh.

Vaksinasiya prosesinin aparılmasında əsas məqsəd əhalini pandemiya qorumaqdır

Koronavirusla bağlı dünyanın müxtəlif ölkələrindən verilən gündəlik məlumatlar yenə təşviş doğurur. Bu təhlükəli virusa yoluxma və ölüm sayı artır. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatına görə, artıq dünyada COVID-19-a yoluxanların ümumi sayı 208 milyona yaxınlaşır. 4 milyon 374 mindən çox insan isə bu xəstəlikdən həyatını itirir.

Virusa yoluxma sayına görə ilk beşliyin birinci pilləsini ABŞ tutub. Sonrakı sıralarda Hindistan, Braziliya, Rusiya və Fransa dayanıb. Sərhəd qonşularımız arasında COVID-19-a ən çox yoluxma ardıcılı olaraq Rusiya, İran və Türkiyədə qeydə alınıb.

Koronavirusa yoluxma və ölüm hallarının artmasını, vəziyyətin gündən-günə kəskinləşməsinə nəzərə alınaraq qonşu İranda avqustun 16-dan 22-dək ölkə ərazisində sərt karantin elan edilib. Hökumətin qərarına əsasən, bir həftə ərzində özəl və dövlət müəssisələri, banklar, bazarlar və ticarət mərkəzləri bağlanacaq. Təcili tibbi yardım, ərzaq və yanacaq daşıyan avtomobillərdən başqa, digər nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti qadağan ediləcək.

İranda hər gün yüzlərlə pasiyent virusdan həyatını itirir. Virusa yoluxanların ümumi sayı isə 4 milyon 425

mini ötüb. Bu xəstəlikdən ölənlərin sayı 98 minə yaxınlaşmış.

Ardı 5-ci səh.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Kəlbəcər və Laçın rayonlarında olublar

Avqustun 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Kəlbəcər və Laçın rayonlarında olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı və birinci xanım Toğanalı-Kəlbəcər avtomobil yolu üzərində, Murovdağda inşa olunacaq tunelin təməlini qoyub, Kəlbəcər Kiçik Su-Elektrik Yarımstansiyasında görülən işlərlə tanış olublar. Daha sonra 110/35/10 kilovoltluq "Kəlbəcər" yarımstansiyasının açılışını ediblər.

Səfər çərçivəsində dövlətimizin başçısı Kəlbəcər-Laçın avtomobil yolu üzərində inşa olunacaq tunelin və Laçın Beynəlxalq Hava Limanının təməlini qoyub.

Daha sonra Prezident İlham Əliyev Kəlbəcər şəhərində dövlət bayrağını ucaldıb və burada çıxış edib.

Sonra Prezident İlham Əliyev Kəlbəcər şəhərindəki "N" sayılı hərbi hissədə yaradılan şəraitlə tanış olub. Kəlbəcərdə səfəri zamanı dövlət başçısı "İstisu" Sanatoriyasında da olub, Kəlbəcər-Laçın rayonunun Minkend yolunun çəkilməsi işlərinə baxıb.

Səfərdən geniş hesabat qəzetin növbəti nömrəsində dərc ediləcək.

İndoneziya Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Coko Vidodoya

Hörmətli cənab Prezident!

İndoneziya Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizə və Sizin simanızda dost İndoneziya xalqına öz adından və Azərbaycan xalqı adından ən səmimi təbriklərimi yetirməkdən məmnunluq duyuram.

Azərbaycan-İndoneziya dostluq və əməkdaşlıq əlaqələri xoş ənənələrə malikdir. İnanıram ki, qarşılıqlı etimad və dəstəyə əsaslanan münasibətlərimizin hamı ikitərəfli, həm də çoxtərəfli qaydada, xüsusən də İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində müvəffəqiyyətlə davam etdirilməsi üçün bundan sonra da birgə səylər göstərəcəyik.

Bu bayram günündə Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, dost İndoneziya Respublikasına daim əmin-amanlıq və rifah arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 avqust 2021-ci il

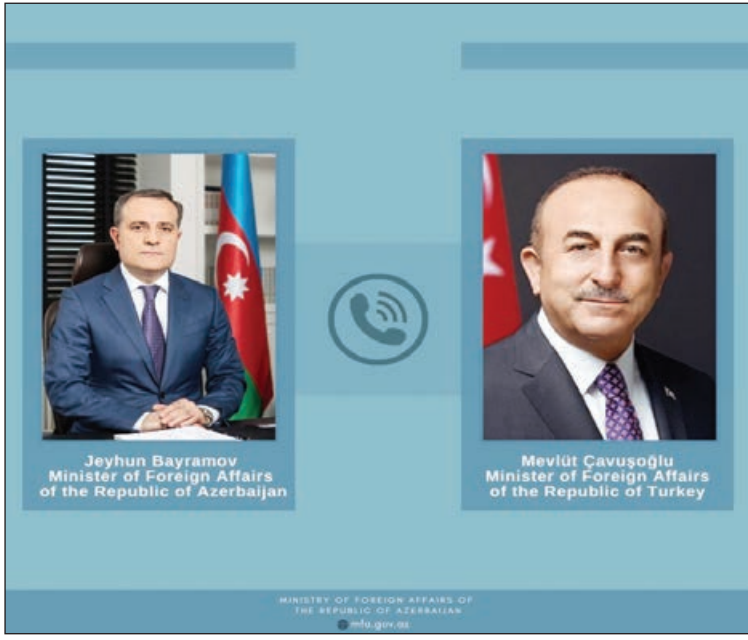

Azərbaycan və Türkiyənin xarici işlər nazirləri Əfqanıstanda sülhməramlılarımızın hazırkı durumunu müzakirə ediblər

Avqustun 16-da Azərbaycan Respublikası xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Məvlud Çavuşoğlu arasında telefon danışığı olub.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, nazirlər bölgədə mövcud olan cari vəziyyət və ikitərəfli əməkdaşlıq gündəliyi üzrə fikir mübadiləsi aparıblar.

Telefon danışığı zamanı tərəflər həmçinin Əfqanıstanda Türkiyə və Azərbaycan sülhməramlılarının birgə fəaliyyəti, bu missiyanın hazırkı durumunu müzakirə ediblər.

Müdafiə Nazirliyi: Naxçıvan istiqamətində mövqelərimiz atəşə tutulub

Avqustun 16-sı saat 09:30-dan etibarən Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Vədi rayonunun Arazdöyən yaşayış məntəqəsində yerləşən mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun Naxçıvan Muxtar Respublikasının Sədərək rayonunun Heydərabad yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelə-

rini avtomat və pulemyotlardan istifadə edərək atəşə tutmağa başlayıblar.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti arasında itki yoxdur. Əməliyyat şəraiti bölmələrimizin nəzarəti altındadır.

Ermənistan tərəfinin Qaragöl ətrafında Azərbaycan Ordusu bölmələrinin, guya, təxribat törətməsi barədə yaydığı məlumat yalandır

Ermənistan tərəfinin dövlət sərhədi istiqamətində Qaragöl ətrafında Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin, guya, təxribat törətməsi və bir hərbcimizin həlak olması barədə yaydığı məlumat yalandır.

Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən bildirilib. "Qarşı tərəf bu kimi yalan məlumatlarla törədə biləcəyi diversiyalarına zəmin yaratmağa cəhd göstərir", - deyərək nazirliyin açıqlamasında qeyd olunub.

Kəlbəcər istiqamətində mövqelərimiz atəşə tutulub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri avqustun 16-sı saat 18:45-dən 19:30-dək Basarkeçər rayonunun Zerkənd yaşayış məntəqəsində yerləşən mövqelərindən Kəlbəcər rayonunun Yuxarı Ayırım yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən Azərbaycan Ordusu-

nun mövqelərini fasilələrlə müxtəlif çaplı atıcı silahlardan atəşə tutublar.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti arasında itki yoxdur. Əməliyyat şəraiti bölmələrimizin nəzarəti altındadır.

Hazırda Azərbaycan sülhməramlılarının həyatı üçün təhlükə yoxdur

Kabil Beynəlxalq Hava Limanının Azərbaycan sülhməramlılarının mühafizə və müdafiə etdikləri sektorunda hazırda gərginlik mövcud deyil.

Şəxsi heyətin həyatı üçün heç bir təhlükə yoxdur. Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətin-

dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bölgədə mövcud gərgin vəziyyətdən asılı olmayaraq, Azərbaycan Ordusunun 120 nəfərdən ibarət sülhməramlı bölməsi Türkiyə qüvvələri ilə birlikdə hava limanının təhlükəsizliyinin təmin olunması məqsədilə xidmət vəzifələrinin icrasını davam etdirir.

FHN-in Türkiyədəki yanğın-xilasetmə qüvvələrinin bir hissəsi Vətənə qayıdıb

Türkiyədə meşə yanğınlarının söndürülməsi və daha geniş miqyas almasına imkan verilməməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) qarşada ölkədəki yanğın-xilasetmə qüvvələrinin üzvlərindən ibarət bir qrup avqustun 16-da Vətənə qayıdıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, 165 nəfərdən ibarət yanğın-xilasetmə qrupunun üzvləri Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda FHN-in nümayəndələri və KİV təmsilçiləri qarşılayıblar.

FHN-in Xüsusi Riskli Xilasetmə Xidmətinin bölmə rəisi polkovnik-leytenant Məhəmməd Xəlilli jurnalistlərə müsahibəsində birinci qrupun tərkibində Bakıya artıq 165 nəfər üçün böyük təcrübə oldu. Qarşada ölkədə yanğınları canımız bahasına da olsa söndürməli idik. Bu, Azərbaycan

de yanğınların söndürülməsində yüksək fədakarlıq göstərərək ölkəmizi layiqincə təmsil etdik. Türkiyədə yanğınların söndürülməsinə Azərbaycandan 93 texnika, 743 şəxsi heyət cəlb olunmuşdu. Yanğınlar çətin rəlyefli, dağlıq və meşəlik ərazilərdə baş versə də, onun söndürülməsi tapşırığının öhdəsindən gələ bildik. Bu, bizim üçün böyük təcrübə oldu. Qarşada ölkədə yanğınları canımız bahasına da olsa söndürməli idik. Bu, Azərbaycan

Prezidentinin tapşırığı idi. Yanğınsöndürmə işlərində türkialı mütəxəssislərlə birgə fəaliyyət göstərdik. Çox şükür ki, yanğınların söndürülməsi zamanı əməkdaşlarımızdan xəsarət alan olmadı". FHN-in yanğın-xilasetmə qüvvələrinin digər üzvləri də yanğınsöndürmə texnikası ilə

Azərbaycanın müdafiə naziri Türkiyəyə səfərə gedib

Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Türkiyə Respublikasının milli müdafiə naziri Hulusi Akarın dəvəti ilə İstanbulda keçiriləcək "IDEF - 2021" Beynəlxalq Müdafiə Sərgisində iştirak etmək üçün qarşada ölkəyə yola düşüb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, general-polkovnik Zakir Həsənov "IDEF-2021" Beynəlxalq Müdafiə Sərgisində nümayiş etdirilən müxtəlif şirkətlərin istehsalı olan silah, texnika və hərbi təyinatlı vasitələrə baxış keçirəcək.

Səfər çərçivəsində müdafiə nazirinin bir sıra görüşləri planlaşdırılır.

Qəbələ rayonunun Solcuca kəndi yaxınlığında meşə yanğınının söndürülməsi üçün zəruri tədbirlər davam etdirilir

Qəbələ rayonunun Solcuca kəndi yaxınlığındakı mürəkkəb rəlyefli dağlıq ərazidə baş vermiş meşə yanğınının genişlənməsinin qarşısının alınması və söndürülməsi istiqamətində Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN) tərəfindən zəruri və təxirəsalınmaz tədbirlər davam etdirilir.

FHN-in Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, ərazidə əsasən kol-kos və qişmən ağaclar yanır.

Nazirliyin Dövlət Yanğından Mühafizə Xidməti, Mülki müdafiə qoşunları və Şimal-qərb Regional Mərkəzinin müvafiq qüvvələri, həmçinin Aviasiya dəstəsinin 2 helikopteri yanğının söndürülməsi istiqamətində əməliyyatları davam etdirirlər. Yanğınsöndürmə işlərinə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin əməkdaşları və bir qrup yerli sakin cəlb olunub.

Rəlyefin mürəkkəbliyi və mütəmadi güclənən küləkli hava şəraiti ilə müşayiət olunan çətin əməliyyat şəraitinə baxmayaraq, yanğınla mübarizə tədbirləri fasiləsiz davam etdirilir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisində görüş

Avqustun 16-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talbov Amerika Birləşmiş Ştatlarının ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Örl Litzenberqerin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, ölkə arasında qarşılıqlı əlaqələrdən bəhs edən Ali Məclisin Sədri Amerika Birləşmiş Ştatlarının Azərbaycanı səfərləyən muxtar respublika ilə əməkdaşlıqda fəaliyyətini qeyd edib. Ali Məclisin Sədri diqqətə çatdırıb ki, bu illər

ərzində təhsil, iqtisadiyyat, kənd təsərrüfatı istiqamətində bir sıra uğurlar əldə olunub, qarşılıqlı layihələr həyata keçirilib. "İcma Quruculuğu Təşəbbüsləri Proqramı" çərçivəsində "Naxçıvan Muxtar Respublikasında Qadınların İqtisadi Səlahiyyətlərinin Artırılması" adlı layihənin həyata keçirildiyini xatırladan Ali Məclisin Sədri

nümayəndə heyətinə layihənin həyata keçirilməsinə görə təşəkkür edib.

Səmimi qəbul və xoş sözlərə görə minnətdarlıq edən səfir Örl Litzenberqer Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfərinin əhəmiyyətini vurğulayıb. Ailəsi ilə birlikdə Naxçıvana səfər etdiyini qeyd edən diplomat Amerika Birləşmiş Ştatları ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında əlaqələrin inkişafı istiqamətində səylərini artıracağını bildirdi.

Söhbət zamanı qarşılıqlı maraqlı doğuran məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Müdafiə Nazirliyi Ermənistan tərəfinin yaydığı dezinformasiyalara münasibət bildirib

Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin Naxçıvan Muxtar Respublikası istiqamətində, guya, atəş açması nəticəsində erməni hərbi qulluqçunun həlak olması barədə Ermənistan tərəfinin yaydığı məlumat dezinformasiyadır.

Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən bildirilib. "Qeyd etdiyimiz kimi, bu gün saat 09:30-dan etibarən

məhz Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Ordusunun Sədərək rayonunun Heydərabad yaşayış məntəqəsi istiqamətindəki mövqeləri atəşə tutulub.

Bildiririk ki, qarşı tərəfin yalan məlumatlar yaymaqda məqsədi daxilində yaranan münafişə zəminində erməni hərbi qulluqçusunun güllələnməsi faktını ört-basdır etməkdir", - deyərək nazirliyin açıqlamasında qeyd olunub.

Dövlət Komitəsində xaricdə yaşayan bir qrup azərbaycanlı ilə görüş keçirilib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsində xaricdə yaşayan bir qrup azərbaycanlı ilə görüş keçirilib.

Komitədən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qurumun rəhbəri Fuad Muradov iştirakçıları salamladıqdan sonra Azərbaycan diasporunun fəaliyyətindən söz açıb, xaricdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanmasını, diaspor nümayəndələrinin hem müharibə, həm də müharibədən sonrakı dövrdə beynəlxalq platformalarda gördükləri işləri yüksək qiymətləndirdiyini bildirdi.

Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad olunan ərazilərdə aparılan bərpa-quruculuq işləri barədə görüş iştirakçılarına ətraflı məlumat verilib. 30 il işğal altında qalan torpaqlarımızda təradilmiş vəhşiliklərin, yaşayış məskənlərinin xarabalığa çevrilməsinin, milli-mədəni irsin məhv edilməsinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında diasporun müstəsna xidmətlərindən danışıb. Bildirilib ki,

hər bir diaspor nümayəndəsi informasiya daşıyıcısıdır və onların işğaldan azad olunan torpaqlarımıza səfərlərini təşkil etməz bu baxımdan xüsusən əhəmiyyətə malikdir. Diaspor nümayəndələrinin beynəlxalq informasiya platformalarında fəaliyyəti, dünya ictimaiyyətinin məlumatlandırılmasında əvəzsiz xidmətləri barədə fikir mübadiləsi aparılıb, diaspor işinin effektivliyinin artırılmasına, birlik modelinə dair təkliflər səsləndirilib, onların Komitə və Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondu ilə sistemli işləmələrinin vacibliyi diqqətə çatdırılıb.

Bu yayı vətəndə keçirən və Komitənin təşkilatçılığı ilə Qarabağa təşkil olunan səfərlərdə iştirak etməyə hazırlaşan diaspor nümayəndələri öz növbələrində diaspora göstərilən diqqət və qayğıya, eləcə də diasporun işğaldan azad olunan torpaqlarımıza mütəmadi səfərlərini təşkil etməyə görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirdilər. Sonda diaspor nümayəndələrinin maraqlandıran suallara cavab verilib. Qeyd edək ki, görüşdə 21 ölkədən diaspor nümayəndələri iştirak ediblər.

Gədəbəydə gənc könüllülərin iştirakı ilə keçirilən kurslar başa çatmışdır

Bununla bağlı keçirilən görüşdə çıxış edən ölkədə gənclər siyasətinin uğurla həyata keçirilməsindən, könüllü gənclərin fəaliyyətindən danışıblar.

Qeyd olunmuşdur ki, hazırda bütün dövlət strukturlarında, cəmiyyətin əksər sahələrində çoxlu sayda könüllü gənclər fəaliyyət göstərirlər. Gənclərin fəal iştirakına şərait yaratmaq, onlara peşə vərdişləri aşılamaq, təcrübə biliklərini artırmaq, yaradıcı və innovativ potensialının üzə çıxarılmasına dəstəkləmək və könüllülük hərəkətini inkişaf etdirmək sahəsində son illər Gədəbəy rayonunda

da bir çox uğurlar qazanılmışdır. Sonra söz könüllülərə verilməmişdir. Onlar rayon icra hakimiyyətində böyük təcrübə qazandıqlarını, bu təcrübənin onların gələcək əmək fəaliyyətləri dövründə çox böyük kömək olacağını diqqətə

çatdırmış və onlar üçün yaradılan şəraitə görə minnətdarlıqlarını bildirmişlər. Sonda kurslarda iştirak edən könüllü gənclərə xüsusi sertifikatlar təqdim edilmişdir.

Sabir ƏLİYEV, "Azərbaycan"

İlham Əliyevdən növbəti xəbərdarlıq

Azərbaycan yenidən Ermənistanın dərşini verməyə hazırdır

Əvvəli 1-ci səh.

Böyük qayıdış üçün zamanla yarışırıq

Düşmənin mənfur əməllərinə qarşı daim bərk mövqə sərgiləyən ölkəmiz 27 sentyabr 2020-ci ildə qurtuluş savaşına başlayaraq öz əzəli torpaqlarını azad etdi.

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin "dəmir yumruq" əməliyyatı ilə Azərbaycan Ordusu erməni faşizmi üzərində qəti qələbə çalaraq ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdi. Dövlətimizin başçısı öten şənbə günü "CNN Türk" televiziyaya kanalına açıqlaması zamanı söylədi ki, sadəcə olaraq, bunu düzgün anda etməli idik və etdik, səhvə yol verə bilməzdik: "Çünki bu, tarixi məsuliyyətdir və ona görə zamanında atılan addımlar bax belə nəticəyə gətirib çıxardı. Xalqın barışmaz ruhu, əlbəttə ki, əsas amillərdən biridir. Çünki biz Qarabağı unutmadıq. Hətta Qarabağı görməyən və çadır şəhərciklərində doğulan uşaqlar da bir arzu ilə, bir amalla yaşayırdılar ki, getsinlər, öz torpağına qayıtsınlar. Ölüme gedənlər məhz onlar kimi minlərlə gənc olmuşdur".

Artıq Azərbaycanın işğaldan azad edilən torpaqlarında sülhü və böyük quruculuq işləri həyata keçirilir. Barbar düşmən tərəfindən vəhşicəsinə dağıdılan tarixi, dini, mədəni abidələrimizin hamısı yenidən bərpa edilir, tikilir. Hazırda bütün məcburi köçkünlər sivilcə doğma yurdlarına qayıtmağa hazırlanırlar. Onların Vətən özlərinə bərdəlik son qoyulmasına isə çox az qalıb. Prezident İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi, biz, sadəcə, böyük qayıdış üçün zamanla yarışırıq: "...Ancaq qayıdış üçün biza zaman lazımdır. Çünki 30 il ərzində ermənilər o yerləri dağıdıblar və bu gün oranı bərpa etmək, əlbəttə ki, vaxt tələb edir.

Bizim burada əsas rəqibimiz zəmandır. Çünki Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun bərpası üçün kifayət qədər maliyyə vəsaiti toplanıb və səfərbər olunub. Amma bizim əsas rəqibimiz zəmandır və hər kəs anlamalıdır ki, burada da zamana ehtiyac var. Lakin biz vətəndaşlarımızı ən qısa müddət ərzində qaytaracağıq".

Mina xəritələrinin dəqiqliyi cəmi yüzdə iyirmi beş faizdir

Düşmənin ərazilərini minalama və mina xəritələrini Azərbaycan verməməsi, verdiyi mina xəritələrinin isə qeyri-dəqiq olması da vətəndaşlarımızın öz yurdlarına qayıtlarına maneə törədir. Ermənilər 30 il ərzində işğaldə saxladığı ərazilərimizdə 100 minlərlə mina basdırıb. Hətta müharibə başa çatandan sonra - 10 noyabr tarixində indiyədək 150-dən çox mülki şəxs və hərbi minaya düşərək yaralanıb və ya həlak olub.

Bu barədə dövlət başçısı "CNN Türk"ə müsahibəsində ətraflı məlumat verərək söylədi ki, Ermənistan biza minaların xəritələrini də vermirdi və son mərhələdə verilən xəritələrin dəqiqliyi cəmi yüzdə iyirmi beş faizdir: "Yeni burada da özlərini qeyri-səmimi aparırlar. Biz insanların həyatını risk altına ata bilərik".

"...Biz bu təklifi masa üzərində əbədi saxlamalı deyilik"

Müsahibə zamanı Prezident İlham Əliyev diqqəti ona da yönəltdi ki, Azərbaycan və Ermənistan ara-

sında sülh müqaviləsinin imzalanması, Zəngəzur dəhlizinin açılması, sərhədlərin delimitasiyası və digər məsələlərin həllinə maneə törədən yeganə səbəb Ermənistanın ya buna hazır olmaması, ya da bunun əleyhinə olmasıdır. Dövlət başçısı qeyd etdi ki, bu, böyük yanlışlıq olar və biz bu təklifi masa üzərində əbədi saxlamalı deyilik: "Oğur buna etiraz edirlərsə, açıq söyləsinlər ki, onlar Azərbaycanla sülh müqaviləsi imzalamaq istəmirlər. Belə olan halda biz də öz siyasətimizi buna uyğun şəkildə aparacağıq".

Baxmayaraq ki, Zəngəzur dəhlizinin açılması Ermənistanın da maraqlarına cavab verəcək, onlar da dəmir yolu ilə həm İran, həm də Rusiya ilə əlaqə yarada biləcəklər. Amma təəsüf ki, buna qarşı çıxırlar.

Azərbaycan Prezidentinin də vurğuladığı kimi, Ermənistan ifrat millətçilik, türkofobiya, azərbaycanofobiya, islamofobiya o dərəcədə insanların və hakim dairələrin beyinlərini zəhərləyib ki, onlar istediklərini de dilə gətirə bilmirlər.

Qarabağ münaqişəsi Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti, prinsipial və uzaqgörən siyasəti nəticəsində Azərbaycanın şanlı qələbəsi ilə bitərək tarixə həkk olunub. Bu mərhələdə Ermənistan xalqımıza qarşı bəslədiyi bütün məkrli niyyətləri, uydurma fobiyaları kenara qoyaraq realılığa barışmalı, sülh müqaviləsini imzalamalı, Azərbaycanın bütün dünya tərəfindən tanınan ərazi bütövlüyünü qəbul etməlidir.

Əks təqdirdə, Azərbaycanın dəmir yumruğu yenidən işə düşəcək. Necə ki, Ali Baş Komandan İlham Əliyev sözügedən müsahibəsində qətiyyətlə bunu onlara bir daha xatırladı: "Mən bunu demədim və bir daha demək istəyirəm, əgər yenə də erməni faşizmi baş qaldırmağa cəhd belə göstərsə, bu öz başını bir daha əzəcəyik. İkinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyət onlar üçün dərs olmalıdır".

Yasəmən MUSAJEVA, "Azərbaycan"

Türk dünyasının qələbəsi

Tarixən xalqımızın milli-xəlqi xarakterində düşmənçiliyə meyil olmayıb. Həmişə dostla dost olmuşuq. Sərhədlərimizə təmiz ürəklə ayaq basanları duz-çörəklə qarşılamaşırıq. Min illəri belə yaşamışıq, əbədiyyətə qədr də belə yaşayacağıq.

Sabina XASAYEVA, Milli Məclisin deputatı

Türkdillil xalqların bir-birinə münasibəti, təbii ki, dostluq münasibətidir. 1991-ci ildə Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya Akti qəbul ediləndə onu ilk tanıyanlar da türkdillil dövlətlər oldu - dostluğun, qardaşlığın təsdiqi kimi.

Ermənistan əvvəl Naxçıvanı, sonra Dağlıq Qarabağı Azərbaycandan qoparmaq, SSRİ hökumətinin himayəsi ilə əvvəlki illərdə nail olduğu siyasi üsullarla torpaq əldə etmək istəyirdi. Bu plan ilk olaraq akademik Aqambekyanın "Humanite" qəzetinə müsahibəsində səsləndi, Ermənistanla hazırlanmış, ictimailəşdirilməsinə Moskva da xeyir-dua vermişdi. Ermənistan Türkiyə əmilinə, "Qars" müqaviləsinin xofuna görə Naxçıvan iddiasından Dağlıq Qarabağa keçid etdi. Sərhəd kəndlərimizə həmlələr, hücumlar edirdi, hava-darların siyasi, mənəvi, hərbi dəstəyindən bəhrələnməklə Azərbaycana qarşı elan etmədən müharibəyə aparırdı. Ermənistan silahlı birləşmələrinin hərbi əməliyyatlarının qarşısını xalq, yerli müdafiə batalyonları alırdı; Ermənistanın bu istəyini dünyünə yummurqlarıyla qarşılayan xalqımız müharibəyə kökləndi. Daha Ermənistanın Qazaxıstan olduğu kimi ərazi mənimsəmə dövrü deyildi. Xalqın milli ruhu dünyanı gərdsiylə mübarizə aparmaya qadir idi. Xəli Zira Ulutürk demişdi, "Xalqın milli ruhu əsgərleşmişdi".

Moskva əsaslı iddialarına görə Ermənistanın suçlamayanda xalqımızın pərə-kəndə, emosional etirazları nizamı mübarizə məntəvlisində birləşdi. Təşkilatlanan bu mübarizə dünyanı heyret-

ləndirən milli-azadlıq hərəkatı oldu.

Xalqın tələbi nə idi? - Ermənistanın bu iddiasına son qoyulsun, yeni SSRİ hökuməti Ermənistanın niyyətini yolverilməzliyini etiraf etsin, bu etirafdan sonra Ermənistan separatçıdan əl çəksin. Belə olmadı, mərkəz erməniliyə qeyri-rəsmi dəstək verdi. Bu, xalqın etiraz dalğalarını müqayisəyəgəlməz dərəcədə kükrətdi. Hərəkət dövlət müstəqilliyinin bərpasına yönəldi. Həm də dönməzliklə.

O illərdə dünyanın neçə-neçə dövləti Azərbaycanın tarixi mübarizəsini milli-xəlqi ruhu mübarizəsi kimi dəyərləndirdi və səmimiyyətlə, ehtiramla dəstəklədi. Dünyanın müxtəlif dövlətlərində yaşayan alimlər, sənət adamları, yazıçılar, şairlər də həmçinin, tanınmış Qazax şairi və ictimai xadim Oljas Süleymenov 20 Yanvar faciəsini öz xalqının faciəsi bilmişdi, o ağır vaxtlarda mübarizlərin sırasında Azərbaycandıydı. Bu faciəyə görə Moskvanı suçlayanlardan, faciənin təşkilatçıların cəzalandırılmasını tələb edənlərdən biri də ruhan azərbaycanlıları həmişə bir yerdə olmuş Oljas Süleymenov idi. O vaxtlarda şair Oljas Süleymenov ictimai xadim kimi bu mübarizənin mahiyyətini varlığıyla dərk edən ruh adamı olaraq bildirmişdi ki, Azərbaycan xalqının milli-azadlıq mübarizəsi, bu dönməz hərəkət dövlət müstəqilliyinin bərpası ilə nəticələncək. Bu inanım həm də Oljas Süleymenovun təmsilində qazax xalqının biza sevgisi idi.

1991-ci ilin oktyabrında Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya Akti qəbul ediləndə Oljas Sü-

leymenovun qururu da, sevinci də, sevgisi də bir boy dikəldi.

Bu günlərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev görkəmli qazax şairi və ictimai xadimi Oljas Süleymenovu qəbul etdi. Görüşdə dövlətimizin başçısı böyük şairin Azərbaycan haqq işini həmişə dəstəklədiyini, onun ölkəmizlə Qazaxıstan arasında mədəni əlaqələrin inkişafında xidmətlərinə görə "Şərəf" ordeni ilə təltif edildiyini bildirdi.

Bu təltif birliyin, qardaşlığın dövlət tərəfindən təsdiqi sənədidir, dövlətin ehtiramıdır, xalqın sevgisidir.

Sair, ictimai xadim Azərbaycanın Vətən müharibəsində qazandıqı Zəfəri türk dünyasının qələbəsi kimi dəyərləndirdi. Oljas Süleymenov kimi nüfuzlu və dünyada tanınmış şəxsiyyətlərin Vətən müharibəsini bu səviyyəyə dəyərləndirməsi qazanılmış Zəfərin bəşəriyyətin qururdu, bu qürur dünyəvi niyyətləri sabahlara apararı yolları nurlandırmaya qadirdir. Uğurlarımıza türk dünyasının qələbəsi kimi sevinən, qururlanan Oljas Süleymenov bölünməyəcək ruhan şairidir. "Azı ya" kitabı bizim də kitabımızdır. "Azı ya" bölünməz, bölünməyən ruhan bəşəriyyətin məneviyyəti ulduzu olduğunu biza də öyrədir.

Sabina XASAYEVA, Milli Məclisin deputatı

Sabiq səfir Eldar Həsənov barəsində cinayət işinin istintaqı tamamlandı

Sabiq səfir Eldar Həsənovun barəsində Baş Prokurorluğun istintaq idarəsində aparılan cinayət işinin istintaqı tamamlandı.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, aparılmış istintaqla Həsənov Eldar Hüseyn oğlunun Azərbaycan Respublikasının Rumıniya, Serbiya, Bosniya və Herseqovina və Monteneqroda səfir kimi fəaliyyət göstərdiyi 2010-2020-ci illərdə qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs halında 17 milyon 931 min 316 manat (16 milyon 893 min 868 avro) məbləğində pul vəsaitini səfirlik üçün yeni inzibati binaların alınması, habelə təmir-tikinti işləri ilə əlaqədar israf etmə və mənimləməsinə, cinayət yolu ilə əldə edilmiş pulu-bilə 11 milyon 804 min 661 manat (11 milyon 156 min 716 avro) məbləğində pul vəsaitini leqallaşdırmasına, rəsmi sənədlərə bilə-bilə yalan məlu-

matlar daxil edərək vəzifə saxtakarlığı törətməsinə, vəzifəli şəxs kimi vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etməklə dövlətin qanunla qorunan mənfəətlərinə ağır nəticələrə səbəb olan 327 min 373 manat (180 min 728 avro) məbləğində mühüm zərər vurmalarına və dövlət büdcəsinin xeyli miqdar təşkil edən 192 min 387 manat (101 min 761 avro) pul vəsaitindən təyinatı üzrə istifadə etməməsinə əsaslı şübhələr müəyyən olunub.

Buna görə Eldar Həsənov və Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2-ci (mənimləmə və ya israf etmə), külli miqdarda törədildikdə), 193-1.3.2-ci (cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərini və ya digər əmlakı leqallaşdırma, külli miqdarda törədildikdə) 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə, ağır nəticələrə səbəb olduqda) 308.1.1-ci (Dövlət büdcəsi-

nin vəsaitindən təyinatı üzrə istifadə etməmə) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə ittiham elan olunub. Avqustun 16-da cinayət işi üzrə ittiham aktı təsdiq edilməklə baxılması üçün Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib.

Eldar Həsənovun birgə ittiham olunduğu cinayətlərin digər iştirakçıları barəsində cinayət işi ayrıca icraata ayrılaraq istintaqı davam etdirilir.

Baş Prokurorluq, həmçinin son zamanlar bəzi sosial şəbəkələrdə və kütləvi informasiya vasitələrində Eldar Həsənovun səhhəti ilə bağlı yayılan heqiqətuuyğun olmayan məlumatlara da münasibət bildirib: "Bununla bağlı bildirilir ki, o, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Hərbi Tibb Baş İdarəsinin hərbi hospitalında müayinə və müalicə edilib, barəsində cinayət təhqibinin həyata keçirilməsinə mane olan hər hansı xəstəliyi aşkar olunmayıb".

#prokurorluqdanizah həştəqi ilə təqdim olunan növbəti videoçarxda məcburi gətirilmə mövzusunda dair suallar cavablandırılıb

Prokurorluq orqanları dövrün tələblərinə uyğun olaraq müasir, vətəndaşpənahlı və onu məmnun edən tədbirləri daim diqqət mərkəzində saxlayır.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, vətəndaş məmnunluğunun və əşkarlığın təmin olunması məqsədilə prokurorluğun fəaliyyət istiqamətləri ilə bağlı vətəndaşları maraqlandıran məsələlərin prokurorluq əməkdaşları tərəfindən videoçarx-

lar vasitəsilə #prokurorluqdanizah həştəqi altında cavablandırılması işi davam etdirilir.

Növbəti videoçarxda Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətinin prokuroru Əbdülməmiş Əzizli "Məcburi gətirilmə nədir?", "Məcburi gətirilmə hansı hallarda tətbiq edilə bilər?", "Kimlər məcburi gətirilə bilər?" suallarını cavablandırır.

Videoçarxı Baş Prokurorluğun sosial şəbəkələrdəki səhifələrində və veb-saytından da izləmək mümkündür.

Əhmədli qəsəbəsində 47 şam ağacının yanması ilə bağlı cinayət işi başlandı

Dövlətin ətraf mühitin mühafizəsi və ekoloji tarazlığın bərpası istiqamətində həyata keçirdiyi siyasətə kölgə salan hallara qarşı prokurorluq orqanları tərəfindən digər dövlət qurumları əlaqəli şəkildə kompleks mübarizə tədbirləri davam etdirilir.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, həyata keçirilən tədbirlərdən biri kimi, avqustun 11-də paytaxtın Xətai rayonunun Əhmədli qəsəbəsində Vunq-Tau küçəsi 11 ünvanında ağacların yanması ilə bağlı Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin 11 sayılı Regional Ekologiya və Təbii Sərvətlər İdarəsindən daxil olmuş material əsasında Xətai Rayon Prokurorluğunda araşdırma aparılıb.

Araşdırmalarla baş vermiş yanğın hadisəsi nəticəsində ərazidə olan 47 şam ağacının yanması nəticəsində ətraf mühitə ümumilikdə 37 min 800 manat məbləğində maddi ziyan dəyməsi müəyyən edilib. Həmçinin yanğının mənbəyi kimi müəyyən edilmiş dörd yerdə istintaq-əməliyyat tədbirləri zamanı tezlaşan məhəl aşkarlanıb.

Faktla bağlı Xətai Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 260.3-cü (Meşələri və digər yaşılıqları məhv etmə və ya zədələmə külli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə) və 314.1-ci (Səhlənkərlilik) maddələri ilə cinayət işi başlandı.

Hazırda cinayət işi üzrə zəruri istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Dünyada kiçik nüvə reaktorlarına tələbat artır

Qarşısalmaz global istiləşmə fonunda az pənarlı qazları tullantı olan nüvə enerjetikasının inkişafına dəstək verilməli? Ümumiyyətlə, kiçik bloklar, habelə 1000 meqavatdan 1700 meqavatədək gücü olan reaktorlara tələbat olacaqmı?

Bu günlər iqlimin dəyişməsi üzrə hökumətlərarası ekspertlər qrupu rəhətlişliq doğuran hesababını dərc etmişdir. Bundan sonra Rusiyanın "Rosatom" şirkəti elan etmişdir ki, Ekoloji və Nüvə Monitorinqi üzrə Federal Xidmət elektrik şəbəkəsi olmayan rayonlarda qurulacaq kiçik güclü (50 meqavatədək) modul reaktorların inşasına sanksiya vermişdir. "Rosatom" 2024-cü ildə Sibirin şimal-şərqində reaktorun tikintisinə başlamaya və 2028-ci ildə onu istismara verməyi planlaşdırır. Bu, qızıl mədənlərində daha rahat işləməyə imkan verəcək.

Su ilə işləyən belə reaktor son nəşildən olan 3 buzdıran qəminin hərə-kətə getirilməsində istifadə edilir. Bundan başqa, ondan Arktikada üzən elektrostansiyalarda istifadə etmək mümkün olacaq. Qeyd edək ki, ÇXR də bu sahədə imkanlarından istifadə etməyə qərar vermişdir. Ötən ayın or-

talarında Çin milli nüvə korporasiyası ölkənin cənubunda - Xaynan adasında 125 meqavat gücündə olan mini-AES-in tikintisinə başlamışdır. Dünyada ilk kommersiya müəssisəsi olacaq həmin reaktor 526 min evi elektrik enerjisi ilə təmin edəcək. Üstəlik, ABŞ artıq 10 ildir bu sektoru maliyyələşdirir. Amerikanın "NuScale Power" şirkəti 2029-cu ildə

analogi obyektini istismara verməyi planlaşdırır. 2008-ci ildən "Microsoff" un banisi Bill Geysdin yaratdığı "Terra Power" şirkəti də 2 SMR sektorunu maliyyələşdirir. Həmçinin "Terra Power" "Hitachi" şirkəti ilə birgə Vaşinqtonda kömür elektrostansiyasının ərazisində yaxın illər ərzində 350 meqavat gücündə reaktor istismara verməyi planlaşdırır.

Uzun müddətdir ancaq iri reaktorlarla maraqlanan (məsələn, dünyanın ən güclü reaktoru hesab olunan EPR) Fransa da hazırda bu sahədə fəaliyyət göstərir. 2019-cu ildə "Elektrisitə de Frans" şirkəti 300 meqavatdan 400 meqavatədək gücü olan reaktor layihəsini təqdim etmişdir. Şirkət gələn onilliyin əvvəlində reaktor bazarına çıxarmaq niyyətindədir.

Hazırda Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyi (MAQATE) 18 ölkədə 72 mini-reaktor layihəsinə nəzarət edir. Ekspertlər mini AES-lərin çoxsaylı üstünlüklərini, (məsələn, daha çox təhlükəsizlik, elektrik şəbəkəsi olmayan uzaq rayonlara adaptasiya edilmiş ölçü, müəyyən sənaye sahələri üçün kifayət edən güc, yerlərdə daha sürətli və daha ucuz başa gələn tikinti və s.) vurğulayırlar.

Lakin o da var ki, bu məsələt məqamları iri AES-lərlə müqayisədə mini-reaktorları daha rəqəbatqabiliyyəti etmir. Fransalı mütəxəssis Şarl Merlen hesab edir ki, mini AES-lərə (SMR) xərclərin azaldılması daha böyük iqtisadi həcmliyə asılı olacaq. Bunun üçün standartlaşdırılması çoxsaylı mini-reaktorlar inşa etmək lazımdır.

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Əfqanıstanda hakimiyyətin taliblərə ötürülməsi davam edir

Xəbər verildiyi kimi, Əfqanıstan Prezidenti Əşrəf Qani ölkəni tərk edərək istefa verdiyini bildirmişdir. Bu barədə Milli Bərişiq üzrə Ali Şuranın rəhbəri Abdulla Abdulla məlumat vermişdir.

"Əl-Ərəbiyyə" telekanalının xəbərinə görə, ölkədə keçid hökumətinin başçısı səlahiyyətlərini Əfqanıstanın sabiq daxili işlər naziri Əhməd Cəlalə icra edəcək. Keçid hökuməti hakimiyyəti dinc yolla "Taliban"a ötürəcək. Belə ki, taliblər hakimiyyəti Prezident Əşrəf Qanidən almağa razılıq verməmişlər. Qaninin Tacikistana, Özbəkistana və Qazaxıstana uçuşu barədə xəbərlər yayılısa da, bunların heç biri təsdiqini tapmamışdır.

Hələlik keçid dövrü zamanı qarşıdurmaları baş verməməsi üçün ölkədə komandant saati elan edilmişdir. "Taliban" rəhbərliyi hərəkət üzvlərinə ölkə sakinlərini qorxutmağa və sərt tədbirlər görməməyə çağırmışdır. Bildirilmişdir ki, təqdiri olan vətəndaşların cəzalandırılması, məsələn, el-ayagının kəsilməsi, daşqalaq edilme-

si ancaq məhkəmənin hökmü ilə həyata keçiriləcək. Qeyd edək ki, srağagün səhər paytaxta daxil olan "Taliban" dəstə-

ləri ölkə rəhbərliyinə hakimiyyəti dinc yolla ötürməyi təklif etmişlər. Onlar həmçinin bütün hərbiçiləri və məmurları amnistiya vəd vermişlər.

Əfqanıstandakı ən iri Pulı-Carxi hərbxanasından bütün məbuslar azadlığa buraxılmışdır. 2018-ci ilin məlumatına görə, orada 5 minədək məbus saxlanılırdı.

Bu arada ABŞ-in dövlət katibi Entoni Blinken bildirmişdir ki, əfqan qüvvələri ölkəni müdafiə edə bilmədilər. Dövlət katibi həmçinin vurğulamışdır ki, ABŞ Əfqanıstanda terror təhlükəsini aradan qaldırmaqla iddi və öz məqsədinə nail oldu.

Moskva isə Əfqanıstandakı keçid hökuməti ilə əməkdaşlıq etməyə hazır olduğunu bildirmişdir. Bu barədə Rusiya Federasiyasının (RF) Kabilədəki səfirliyindən məlumat verilmişdir. Deyilənə görə, keçid hökuməti rəsmi hakimiyyət orqanları və "Taliban"-ın (bu təşkilat RF-də terrorçu kimi tanınır və fəaliyyəti qadağan edilmişdir) nümayəndələrinin iştirakı ilə formalaşdırılacaq və hakimiyyəti dinc yolla hərəkata ötürəcək. Eyni zamanda Rusiya XİN-də bildirmişlər ki, "Moskva hələ ki talibləri Əfqanıstanın qanuni hökuməti qismində tanımayıb".

Biz birlikdə güclüyük!

Mütəxəssis rəyi

“Dünyada olan 7,8 milyard əhəlidən, təqribən 40 faizi risk qrupu sayılır. Bunlar yaşlılar, yanaşı xəstəliyi olanlar, səhiyyə işçiləri və digərlərdir. Buna görə də birmənalı olaraq COVID-19 pandemiyasından qurtulmaq üçün dünya əhalisi peyvəndlənməli və virusa qarşı kütləvi immunitet qazanmalıdır. Belə olmadıqca virus davamlı mutasiyaya uğrayacaq və daha güclü ştammlarla insanları təhdid altında saxlayacaq”.

Bu fikirləri Almaniyada çalışan həmvətənimiz həkim Ümüd Səlimzadə, iki ilə yaxındır dünyanın gündəmindən düşmək bilməyən pandemiya ilə bağlı apardığımız müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

son təxminən 99 faiz ötürülməsinin qarşısını alır. Yeni zaman keçdikcə virusa qarşı effektiv önləmlər alınmağa başlandı və buna görə yoluxmada müəyyən azalmalar oldu. O zaman ölkələr müxtəlif açılımlara getdilər. Ona görə də dünyada birinci kiçik dalğadan sonra payız aylarında böyük dalğa müşahidə etdik. Bu, səhiyyə sistemini 200 illik sosial sığorta sistemi ilə təkmilləşdirilmiş Almaniyada da yaşandı. Orada, həmçinin bir çox Avropa ölkələrində yaşlı əhali çox olduğu üçün ölüm faizləri yüksək idi”.

ilə mübarizə aparırıdık, həm də düşmənlə döyüşürdük. “Real gətirsək, bizim ölkədə onsuz da tibb təhsilində hərbi səhra cərrahiyyəsi, hərbi gigiyena fənləri tədris edilirdi. Eyni zamanda ölkənin Hərbi tibb fakültəsi var idi. Yeni Azərbaycan hər zaman buna hazır idi. Ona görə birdən-birə pandemiya ilə yanaşı müharibənin olması, çətin situasiya olsa da, səhiyyə işçiləri üçün ağır olmadı. Çünki səhiyyə sistemi hər zaman forsmajor hallara hazır olmalıdır. Təbii ki, yüksəlmə həkimlərin iki cəbhəyə ayrılmasına səbəb oldu. Yanaşı olaraq, insanlarımızın şəhidlərinin dəfnində kütləvi iştirak etməsi, ərəzələrimizin işğaldan azad edilməsini birgə qeyd etməsi, xəstələrə baş çəkməsi kimi mental məsələlər ölkəmizdə pandemiyanı daha sürətləndirdi. Havanın soyuq keçməsi, qapalı məkanlarda çox olmaq, xarici məkanlarda bir yerə toplanmaq və sair səbəblər də növbəti dalğaya gətirib çıxardı. Təbii ki, o zaman müəyyən mənada tibb müəyyən çətinliklə üzləşdi. Çünki biri var bir həkim 5 xəstəyə baxsın, bi-

hal aldığından tam ideal olmasa da, ideala ən yaxın peyvəndlərə istifadə üçün icazə verildi. Çünki pandemiyanı başqa cür önləmək olmurdu. Müəyyən qisim əhali peyvəndlərlə bağlı yanlış düşüncə. Dünyada peyvəndləmə mexanizmində bunu görürük. Əksər dövlətlərdə 60-65 faiz civarında peyvəndlənmə gedir, sonra proses dayanır. Çünki əhali buna ciddi-cəhdlə qarşı çıxır. Amma bu təqdirdə pandemiyanın qarşısını almaq mümkün olmayacaq və biz daim mutasiyaya uğrayan viruslarla mübarizə aparmalı olacağıq.

“Virus mutasiyaları tarixboyu var və bundan sonra da olacaq. Dünyada 10 milyardlarla virus var. Bunun 9110-u elmə məlumdur. 2020-ci ildə 1044-ü tapılıb. Yeni bu pandemiya viruslarını yaxşı araşdırmaq təkan verib”, deyən Ümüd Səlimzadənin fikrincə, Çində yaranan “Alfa” versiyası insanlara yoluxduqca dəyişikliyi uğradı. İngiltərədə “Beta” formasına keçdi. Araşdırmalar zamanı məlum oldu ki, 90 yaşlı bir qadın reanimasiyada yatıb, onu xeyli müalicə ediblər və sağaltmaq istəyərkən virus mutasiyaya uğrayaraq başqa birinə keçib. Yeni xəstəni müalicə etdikcə virus davamiyyət göstərir. Əgər dünyanın risk qrupu peyvəndlənməyə, mutasiyalar yaranmağa davam edəcək.

Hər növbəti mutasiya və ştamın əvvəlkindən daha kəskin olması ilə fərqlənir. Məsələn üçün “Delta” ştamını “Alfa”dan 30-60 dəfə yoluxucu əmsalının yüksək olması ilə fərqlənir. Bu ştamın əsasən gənc yaş qrupuna təsir göstərir, onlara yoluxur.

Yaranan variantlara qarşı ən təsirli vasitə isə elimizdə olan peyvəndir. Biontek Pfizer, Sinovac peyvəndləri “Delta”ya qarşı 70-80 faiz təsir göstərir. Amma bu peyvəndlər 50 faiz belə təsir göstərsə, böyük göstəricidir.

Reanimasiyada yatan xəstələrin 99 faizi peyvəndlənməyənlərdir

Azərbaycanda peyvəndləmə ilə bağlı mühüm addımlar atıldığını vurğulayan Ümüd Səlimzadə deyir ki, hökumət bu il mayın sonlarında çox təqdirləyici addım atdı və peyvənd pasportu məsələsini gündəmə gətirdi: “Həmin günə qədər ölkəmizdə vurulan peyvənd dozalarının sayı 2 milyona qədər idi və o muddətdən növbəti brifinqə - iyulun 26-dək vurulan vaksin dozalarının sayı 4,5 milyonu ötdü. Ay ərzində ortalama 1,25 milyon doza vaksin vuruldu. İki aydan sonra peyvəndlənmənin sürəti hökuməti qane etmədiyə və yoluxmanın tendensiyası artdığına görə, peyvəndlənmə siyasətində növbəti addım atıldı. Bu, gözənilən idi. Çünki tələbələr dərslərdə canlı iştirakını təmin etmək istəyiriksə, təhsil işçilərinin və dərslə iştirak edən tələbələrə vaksinləşməsinə zəruriyyət var. Ona görə də hökumət bu addımı atdı. Həmin addımın nəticəsini görürük. Çünki son günlərdə peyvənd vurduranların sayının artdığını görürük. Bu da onu göstərir ki, əhali öz sağlamlığının təminatı üçün vaksinasiyaya gəlir”.

“Dünyada peyvəndləmə sayı hər radəsə 4 milyarddır. Bu, aşağı göstəricidir və peyvəndləmə sürətlənməlidir. Müşahidələrimiz əsasən deyir ki, reanimasiyada yatan xəstələrin 99 faizi peyvəndlənməyənlərdir. Onların hər biri deyir ki, “sosial şəbəkələrə inandım, peyvəndlənmədim”. Yalan məlumatlar insanların əlində olan peyvənd olmaq imkanından kənar qalmasına, ən sonda ölümünə gətirib çıxarıb” - Ümüd Səlimzadə bu tendensiyaları böyük sosial belə hesab edir.

Həkimin fikrincə, yoluxucu xəstəlik yayılan dövnlərdə insanların cəmiyyət qarşısında müəyyən öhdəlikləri var. Bu cavabdehlik həmrəylik prinsipi əsasında işləyir. Bu prinsipe sadiq qalsaq, belədən daha tez qurtulacağıq. Pandemiya şərtlərinə əməl edilməlidir. Daha vacibi isə peyvəndlənməkdir. Peyvənd 200 ildir ki, bəşəriyyəti əksər xəstəliklərdən qoruyur. Əli indi də peyvənd dünyanı qurtaran hələlik yeganə xilas yoludur. Başqa seçimi yoxdur.

Yasaman MUSAJEVA, “Azərbaycan”

Vaksinasiya prosesinin aparılmasında əsas məqsəd əhalini pandemiya qorumaqdır

Əvvəlki 1-ci səh.

Qonşu Gürcüstanda da son günlər koronavirusun geniş yayılması barədə məlumatlar gəlir. İnfeksiyanın tüğyan etməsinə epidemioloqlar koronavirusun yeni ştamlarının yayılması ilə əlaqələndirirlər.

Bələ ki, bu ölkədə hazırda “Delta”, “Britaniya” ştamları ilə bərabər, “Delta plus” variantları da aşkar edilib. Ekspertlərin fikrincə, avqustun sonuna yaxın ölkədə “Delta”nın dominantlıq edəcəyi gözlənilir. Bəzi ekspertlər payızda beşinci dalğanın olacağını istisna etmirlər.

Gürcüstan əhalinin hər 100 min nəfərinə düşən yoluxma sayına görə hazırda ildə gedən ölkələr sırasındadır. Mütəxəssislərin qənaətinə görə, Gürcüstanda pandemiyanın tüğyan etməsinin və ölüm hallarının artmasının əsas üç səbəbi var. Səbəblərdən birincisi, insanların peyvəndlənməyə inamın az olması, ikincisi, vaksinasiyanın çox zəif aparılması, üçüncüsü isə tibbi maskalardan və digər vasitələrdən yətin istifadə olunmamasıdır.

Gürcüstanın səhiyyə naziri Yekaterina Tikaradze ölkədə epidemioloji vəziyyətin ən pis ssenari üzrə inkişaf etdiyini bildirir. Bələ ki, 3,7

ta kömək məqsədilə hələlik ağır qapanmalara getmir. Turizm sezonu dövründə bu cür qapanmalar daha ağır nəticələrə səbəb ola bilər. Gürcüstanda Rusiya, Ukrayna və ərəb ölkələrindən gələn yüzlərlə turist hesabına isə virus daha çox yayılmağa başlayıb.

Daha bir ölkədə - Yunanıstanda da turist axını ilə paralel olaraq koronavirus yoluxmalarında artım müşahidə edilir. Bəzi bölgələrdə, eləcə də ölkənin məşhur Mikonos və Santorini adalarının vəziyyəti kritik həddə çatıb. Hökumət orqanları xüsusi məhdudlaşdırıcı tədbirlərlə xəstəliyin yayılmasının iqtisadiyyata təsirsiz ötürülməsi üçün müəyyən işlər həyata keçirir.

Dünyada tüğyan edən koronavirus ölkəmizdə də meydanını genişləndirib. Bələ ki, virusa gündəlik yoluxmada və ölüm sayında artım davam edir. Səhiyyə Nazirliyinin baş infeksiyonisti Teyyar Eyvazov hər beftədən qorxur ki, ölkəmizdə koronavirusa yoluxma hallarında bu cür mənfi dinamikanın izlənməkdə olduğunu vurğulayıb. Bildirir ki, əgər bir müddət əvvəl rəqəmlər 200-dən artıq idisə, qısa müddətdə on dəfədən çox artıb: “Ətrafımızda olan digər ölkələrə diqqət etsək, görürük ki, həmin proses

İstəyirik həmin şəxslərə vaksinin effektivliyinə və təhlükəsizliyinə dair məlumatları çatdırmaq ki, onlar da vaxtında düzgün qərar qəbul etsinlər”, Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasının Pulmonologiya və allerqologiya şöbəsinin həkimi Günel Sadıqova bildirir ki, yeni növ koronavirus infeksiyası əleyhinə kütləvi vaksinasiya prosesinə hər kəs qoşulmalıdır. Çünki ölkədə koronavirusa yoluxma sayının artması həm dövlət, həm əhali, həm də səhiyyə işçiləri üçün təhlükə yaradır. Bələ ki, virusa yoluxanların artması ilə əlaqədar tibb müəssisələri yüklənməsinə başlayıb və qabaqcılları tədbirlərin görülməsində gecikmələr yaranacaq.

Mütəxəssis vətəndaşlar arasında laqeydlərin, təhlükəsizlik tədbirlərinə riayət olunmamasının yoluxma saylarında artımlara rəvac verdiyini diqqətə çatdırıb: “Bir çoxları düşünür ki, məhdudiyətlər yoxdursa, deməli, virus yoxa çıxıb. Halbuki pandemiya hələ bitməyib və virus yayılmaqda davam edir. Yeni “Delta” ştamının qonşu ölkələrdə sürətlə yayılması, eləcə də ölkəmizdə mövcudluğu bizim üçün ciddi signal olmalıdır”.

O, müşahidələrlə əsasla-naraq bildirir ki, hazırda

«Delta» 60 dəfə daha yoluxucudur və əsas hədəfi gənclərdir

Ümüd SƏLİMZADƏ: “Pandemiya qarşı mübarizədə peyvənddən başqa seçim yoxdur”

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

Azərbaycanın mübarizə üsulu

Həkim söyləyir ki, Azərbaycan ilk başlarda dünyanın klassik pandemiya planını həyata keçirməyə başladı. Sərt qapanmaya getdi, sms icazə sistemini tətbiq etdi. Elə buna görə də ilk vaxtlar gündəlik 100-ü keçməyən yoluxmalar müşahidə olundu: “Azərbaycanın ikinci addımı vacib addım isə Türkiyədə uzmanlıq təhsili alan həkimləri ÜST vasitəsilə 3 qrupda Azərbaycana gətirməsi oldu. Onlar elan olunmuş klinikalara yerləşdirildi. O həkimlərin təlimlərindən, tibbi bacarıqlarından istifadə olunmağa başlandı. Eyni zamanda ölkəyə təyinat aparıldı. Təcili Tibbi Yardım məşinlərinin sayı artırıldı. Digər uğurlu addım xəstəxanaların sıfır pandemiya xəstəxanası elan olunması idi. Bu isə virusun başqa profil-i xəstələrə keçməsinin qarşısını aldı. Ölkədə olan bütün koronavirus xəstələrinin müalicəsinin, danışmasının, onların test olmasının xərclərini dövlət İcbari Tibbi Sığorta sayəsində öz üzərinə götürdü. Yeni qurulan icbari tibbi sığorta və onun nəzarətində olan TƏBİB-in və Səhiyyə Nazirliyinin üçünün bir arada kombine şəkildə işləməsi səhiyyənin yükünü yüngülləşdirdi. Çünki ev şəraitində müalicə alan xəstələrə poliklinikalardakı sahə həkimləri nəzarət edilirdi. 1 il ərzində təxminən 120 min nəfər ev şəraitində müalicə olundu. Bunun özü xəstəxanaların yükünü xeyli azaltdı. Eyni zamanda poliklinikalardakı sahə həkimlərinin xəstələrlə əlaqəsi təmin olundu. Ölkəmizdə İcbari Tibbi Sığorta Sistemində keçid formalaşdırıldı və həmin həkimlər insanlarımızın əla-həkiminə keçdi. Əslində pandemiya fonunda Ailə Həkimli İnstitutunun da əsası qoyulmuş oldu”.

Həkim hazırda respublikamızda xəstəxanaların birləşdirilməsi prosesinin getməsinə də yüksək qiymətəndirir. Bunun üstünlüyü odur ki, həmin xəstəxanalarda bütün profil həkimlər çalışacaq. Yeni ora mürciat edən xəstələr, mütləq ixtisaslı həkimə yönləndiriləcəklər. Bunlarla yanaşı, digər ən önəmli məsələ Azərbaycanın tez bir zamanda COVAX layihəsinə qoşulması, peyvəndin ölkəyə gətirilməsi və istifadəsi oldu.

Pandemiya fonunda müharibə

Ümüd Səlimzadə vurğulayır ki, Azərbaycanda öten il yaşanan pandemiyanın payız dalğasında daha çətin mərhələ oldu. Həm pandemiya

ri var 15 xəstəyə. Dolayısı ilə bir həkimin xəstəyə ayıra biləcəyi vaxt və görə biləcəyi işin keyfiyyəti aşağı düşdü. Bu gözənilən idi və dünyanın hər yerində belə idi. Almaniyada da, Türkiyədə də bu hal yaşanır”.

Xəstəlik, yoxsa peyvənd...

COVID-19-a qarşı peyvənd hazırlanandan sonra dünyadakı əksər insanlarda belə bir sual yaranı ki, necə oldu ki, çox qısa, cəmi bir neçə ay ərzində peyvənd ortaya çıxdı? Hətta bu şübhəyə görə hazırda da bəzi insanlar peyvənd vurdurmaqdan imtina edirlər. Bəs məsələnin doğrusu nədir?

Ümüd Səlimzadə Amin Maalouf belə bir fikrini xatırladır ki, insanlar 5000 il boyunca vərəmə lənət yağdırdılar, ancaq heç nə dəyişmədi, çünki problem həlli peyvənddə idi. Difteriya, Tetanus, Qızılca, Məxmərək, Rotavirus, İnflyuenza B, Rotavirus - bunların hamısı hərəkət məhdudiyətinə (yeriyə bilməməyimizə) və ölümə səbəb olan xəstəliklərdir. Ancaq peyvəndlər olduğu üçün bu gün uşaqlarımız həyatda qalırlar.

Dünyada RNT tipli iki peyvənd var, biri ABŞ istehsalı “Moderna”, digəri Almaniyada istehsalı olan Biontek Pfizerdir. Bu iki peyvəndin istehsal olunması heç də təsadüfi deyildi. Çünki bu peyvəndlərlə məşğul olan firmalar hələ 1971-ci ildən RNT texni-kası ilə peyvənd hazırlamaq istəyirdilər. İndiyə kimi dünyada peyvəndlər klassik üsulla hazırlanırdı. Yeni virusun, ya bakteriyaların hər hansı hissəsini götürürdülər və onu sentruqadan keçirirdilər, belə deyək, 50 dəfə onun yoluxma ehtimalını aşağı salıb sonra köçürürdülər insan orqanizminə. Buna ölü peyvənd deyirik, hansı ki, Sinovac da bu qaydada hazırlanıb. Ümmiyyətlə, peyvəndin və ya hər hansı dərmanın hazırlanması və ona satış icazəsinin verilməsi illərlə çətin prosesdir. Amma ÜST-ün təcili hallar üçün icazə vermək səlahiyyəti var. Yeni pandemiya olmasa idi, peyvəndlərin ortaya çıxmasına təcili icazələr verilmirdi. Bu viruslara qarşı peyvəndlər üzərində uzun illərdir araşdırma gedirdi. Pandemiya sürətli

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

Dalğaların fəsadları

Ümüd Səlimzadə deyir ki, COVID-19 virusu tarixən zoonoz şəklinə bəllə olsa da, ilk dəfə bu infeksiyanın heyvandan insana keçməsi halı 2019-cu ildə Çin Uhan şəhərində müşahidə edildi. Eyni zamanda dünyada çoxlu şübhələr, spektik fikirlər yaranı ki, necə oldu indiyə qədər virus insana keçirdi, amma indi bu baş verdi? Buna görə də virusun 570-ə yaxın gen analizi edildi və müəyyən olundu ki, Çində yaranan Alfa variantı əsasən iki mümkün yolla heyvandan - Panqulinlərdən və yarasalardan insana keçə bilər.

Yoluxan insanlarda olan virusların gen analizləri ilə həmin heyvanların gen analizlərinin müqayisəsi bu qənaətə gəlməyə əsas verdi. Yeni, tibb bu halın mümkünliyünü təsdiqləyir: “İlk zamanın ətibərən dünyanın pandemiya ilə mübarizə tədbirləri yetərli idi. Amma həddindən artıq izafi tədbirlər də görüldü və dünya iqtisadiyyatına böyük zərər vuruldu. Bu qədər açıq olan dünya birdən-birə sərt qapandı. İnsanlar isə malik olduqları azadlıqlarını məhdudiyətlə əvəz etmək istəmirdilər. Yeni hətta ən inkişaf etmiş dövlətlər belə ilk başda nə edəcəklərini bilmirdilər. Amma sonrakı mərhələdə məlum oldu ki, bu virusu PZR test 98,7 - 99 faiz dəqiqliklə müəyyən edir. Həmçinin tibbi maskaların COVID-dən qoruduğu bəllə oldu. Son araşdırmalar isə göstərir ki, “N-99” maskaları viru-

Azərbaycanda koronavirus infeksiyasına 1851 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb

Azərbaycanda yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına son sutkada 1851 yoluxma faktı qeydə alınıb, 402 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, analiz nümunələri müsbət çıxan 17 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 369 min 853 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 339 min 327 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 5 min 170 nəfər vəfat edib. Aktiv xəstə sayı 25 min 356 nəfərdir.

Son sutkada yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 9 min 695, bu günə qədər isə ümumilikdə 4 milyon 220 min 135 test icra olunub.

Avqustun 16-da Azərbaycanda 251 nəfər yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası əleyhinə vaksinasiyaya olub.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a bildirilib ki, gün ərzində birinci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların sayı 206, ikinci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların sayı 45 nəfər təşkil edib.

Azərbaycanda bu günə qədər vurulan vaksinlərin ümumi sayı 5 milyon 794 min 483, birinci mərhələ üzrə vurulanların ümumi sayı 3 milyon 420 min 144, ikinci mərhələ üzrə vaksinasiya edilənlərin sayı 2 milyon 374 min 339 nəfər təşkil edib.

COVID-19 əleyhinə peyvənd olunanların sayı açıqlanıb

Avqustun 16-da Azərbaycanda 251 nəfər yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası əleyhinə vaksinasiyaya olub.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a bildirilib ki, gün ərzində birinci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların sayı 206, ikinci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların sayı 45 nəfər təşkil edib.

Azərbaycanda bu günə qədər vurulan vaksinlərin ümumi sayı 5 milyon 794 min 483, birinci mərhələ üzrə vurulanların ümumi sayı 3 milyon 420 min 144, ikinci mərhələ üzrə vaksinasiya edilənlərin sayı 2 milyon 374 min 339 nəfər təşkil edib.

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

İki il əvvəlki müsahibə zamanı səsləndirdi.

1989-cu ildə Masallı rayonunda anadan olan Ümüd Azərbaycan Tibb Universitetinin Mülalça-profilaktika fakültəsini əla qiymətlərlə başa vurub. 2012-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Alman Akademik Mübadilə Xidməti (Deutscher Akademischer Austausch Dienst-DAAD) ilə birgə təşkil etdiyi layihə çərçivəsində orada təhsilini

Zöhrə FƏRƏCOVA, “Azərbaycan”

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Ağdamda ət və süd istehsalı artıb

Ağdam rayonunda kənd təsərrüfatının aparıcı sahələrindən olan heyvandarlıq stabil inkişaf edir. 2021-ci ilin yeddi ayında da heyvandarlıq sahəsində uğurlu nəticələr qazanılıb. Mal-qaranın cins tərkibi daha da yaxşılaşıb, heyvandarlıq məhsulları istehsalında artım qeydə alınıb.

Rayon Statistika İdarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, 2021-ci ilin yanvar-iyul aylarında təsərrüfatlarda 2784,5 ton ət, 23 min 539,1 ton süd istehsal edililib. Əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə ət istehsalı 2,1 faiz, süd istehsalı 4,7 faiz artıb.

Heyvandarlıq məhsullarının istehsalının artmasında heyvanların cins tərkibinin yaxşılaşdırılması mühüm rol oynayır. Rayonda heyvandarlıq məhsulları istehsalının intensiv artmasına zəmin yaradan cins maldarlığının inkişafı üçün heyvanların süni mayalanması uğurla həyata keçirilib. 2021-ci ilin yeddi ayında 2620 baş inək və düya süni yolla mayalandırılıb, 1746 baş cins tərkibi yaxşılaşdırılmış buzov alınıb.

11 min hektaradək sahədə payızlıq dənliyərin səpini proqnozlaşdırılır

Zaqatala rayonunun təsərrüfatlarında payızlıq bitkilərin səpini üçün yay şumunun çıxarılmasına başlanılıb. Qısa müddətdə təsərrüfatlarda 1320 hektar sahədə yay şumu qaldırılıb və bu iş davam etdirilir.

Səpin aparılacaq sahələrin şumlanmasına 72 şum traktoru cəlb olunub. Bu ilin payızlıq sahədə gələn ilin məhsulu üçün 11 min hektaradək sahədə payızlıq dənliyərin səpini proqnozlaşdırılır.

Bu barədə AZƏRTAC-ın bölgə müxbirinə Zaqatala Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin bitkiçilik sektorunun müdiri Vaqif Şabanov məlumat verib.

Qurum rəsmisinin sözlərinə görə, payızlıq bitkilərin səpinə sentyabrın üçüncü ongünlüyündə başlamaq nəzərdə tutulur.

Xatırladaq ki, bu il mövsümdə zaqatalalı fermerlər 11 min 396 hektar taxıl sahəsindən 38 min 916 ton məhsul götürüblər. Hər hektara görə orta məhsuldarlıq 34,1 sentner təşkil edib. Taxıl istehsalı əvvəlki ilə müqayisədə 3,8 min tondan çox artıb.

Suvarma suyuna olan tələbatın qarşılama üçün tədbirlər görülür

Zərdab rayonunda əkin sahələrinin, eləcə də həyatıyanı sahələrin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində tədbirlər davam etdirilir.

Rayon icra hakimiyyətindən AZƏRTAC-a verilən məlumatda bildirilib ki, ilin ötən dövründə suvarma suyu təminatı ilə əlaqədar xeyli iş görüldü. Belə ki, rayonda 14 ədəd nasos, 2 ədəd elektrik mühərriki, 1 dizel mühərriki, 0,4 kilometr dəmir-beton nov və beton kanallar təmir edililib, habelə 189,4 kilometr uzunluğunda suvarma kanalı ildən təmizlənib, bələliklə 41 min 683 hektardan çox sahə suvarma suyu ilə təmin olunub.

Rayonun kənd inzibati ərazi dairələrində də müəyyən tədbirlər həyata keçirilib. 88,1 kilometr təsərrüfatda xil, 17,2 kilometr əsas kanallar ildən təmizlənib, 8,5 kilometr Şirəkəş kanalı qazılıb. Bu sahədə rayon icra hakimiyyətinin Məmmədqasımlı, Yarməmmədoba, Pərvanlı, Çallı və Kəndəbil kənd inzibati ərazi dairələri üzrə nümayəndələrinin yerli bələdiyyələrə əlaqəli işi də öz müsbət nəticəsini verib.

Regionun iqtisadi güc mərkəzi Azərbaycandır

Ermənistan bu reallığı qəbul etməyə məhkumdur

Postmüharibə dövründə qalib Azərbaycan sülhə və köklü islahatlara, ordu-du darıdılması edilmiş işğalçı Ermənistan isə məğlubiyyətin şokundan dirçəlməyə də, danılmaz reallıqları nəzərə almadan müxtəlif güc mərkəzlərinin çaldığı havada dingildəyib onların işinə yaramağa çalışır. Ona görə də dünyanın siyasi səhnəsində bu dövlətin bəyanatları və atdığı addımlar məntiqsiz və həttə ermənilərin özləri üçün təhlükəli hesab oluna bilər.

Yerevan yenə də işğalçı oğənəsinə sadiq qalaraq yeni müttəfiqlərin axtarışına çıxır, sərəsam ideyaları və bəyanatları ilə bütün dünyanı Azərbaycana üz-üzə qoymağa çalışır. Sosial şəbəkələrdə, internet resurslarında məhv edilmiş ordunun bezi "komandir"ləri sinələrinə döyərək xeyallarındakı Gəncenin, Bakının işğalının "su içmək qədər asan" olduğunu danır, bu azmış kimi, ağzları köpüklənə-köpüklənə İstanbul işğal edilməsindən danışırlar. Bir sözlə, işğalçı Ermənistan münafiqsə, Azərbaycan isə iqtisadi islahatların dərinləşməsinə çalışır.

Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyev 7 iyul 2021-ci il tarixli fərmanı ilə iqtisadi rayonların yeni bölgüsünü təsdiqləmişdir. Bununca yenə müharibə qurtardı gündən işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası, zəruri infrastrukturun yaradılması və əhalinin doğma torpaqlarına qayıdışının təmin edilməsi üçün böyük layihələr həyata keçirilməsinə başlanılmışdır. Bu baxımdan həmin ərazilərdə nəzərdə tutulan bütün işlərin vahid proqram əsasında aparılmasında yeni iqtisadi rayonların yaradılması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Mütəxəssislər belə hesab edirlər ki, Azərbaycanın iqtisadi rayonlarının sayının 14-dək artırılması Qarabağ bölgəsinin sürətli inkişafına xidmət edir. Xüsusən Qarabağ (Xankəndi şəhəri, Ağcabədi, Ağdam, Bərdə, Füzuli, Xocalı, Xocavənd, Şuşa və Tərtər) və Şərqi Zəngəzur (Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın və Zəngilan) iqtisadi rayonlarının yaradılması Qarabağın iqtisadi dövrüyə qayıtması və regional kommunikasiyaların, o cümlədən Zəngəzur dəhlizinin açılması perspektivinə xidmət edən yeni reallıqlardır.

Prezidentin fərmanında da göstərilir ki, 1861-ci ildə yaradılmış Zəngəzur qəzasının tərkibində olan Zəngilan, Qubadlı, Cəbrayıl, Laçın və Kəlbəcər rayonlarının vahid iqtisadi rayonda birləşdirilməsi zəruridir. İqtisadi islahatların Təhili və Kommunikasiya Mərkəzinin icraçı direktorunun müavini Rəhil Hüseyn isə Gəncə-Qazax və Aran iqtisadi rayonlarının tərkibinə yenidən baxılmasını da günün tələbi hesab edir: "Diqqət yetirərsəniz görərsiniz ki, fərmanda azad olunmuş ərazilərin ölkəmizin iqtisadiyyatına reintegrasiyası digər iqtisadi rayonlar, o cümlədən Gəncə-Qazax və Aran iqtisadi rayonları üzrə planlaşdırma işinin səmərəliliyinin artırılmasını, iqtisadi idarəetmədə çevikliyin təmin olunmasını və bu məqsədlə həmin iqtisadi rayonların tərkibinə də yenidən baxılmasını zərurliyi vurğulanmışdır".

Aydın görünən odur ki, Azərbaycan postmüharibə dövrünün yaratdığı bütün imkanlardan istifadə edərək regionda davamlı sülhə və qarşılıqlı faydalı iqtisadi əməkdaşlığa üstünlük verir. Eyni zamanda Qarabağın bərpası və inkişafı istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər sistemli davam edir.

Dərinə vardi qda Azərbaycanda aparılan bu işlər mahiyyət etibarilə Ermənistan üçün də lazımdır. Amma əvəzinə nə görürük? Faşist ideologiyası ilə iliyində zəhərlənən bu ölkənin siyasi elitası da, mükəlləfi də, həttə bəzi bəzi müharibəni uzadan yüksək çinli zabitləri də hərbi revanş haqqında fikirləşirlər. Dağlıq Qarabağda erməni silahlı dəstələrinin tör-töküntüləri postlar qurur, silahlı insidentlər törədirlər. Bu gün Ermənistandan Azərbaycan ərazi-

lərinə yük maşınları ilə əsgərlər daşınır. Azərbaycanın sərhədlərin demarkasiyası ilə bağlı atdığı addımları isə bütün dünyaya Ermənistan ərazilərinin "işğal edilməsi" kimi təqdim olunur.

Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan işğalçı ölkə ilə kommunikasiyaların açılması istiqamətində səyləri əsirgəmir, regionda müharibənin yenidən körlüklənməsinə üçün bütün siyasi alətlərdən yararlanmağa çalışır. Laçın yolunun sülhməramılların nəzarətinə verilməsi erməni tərəfinin Zəngəzur dəhlizinin maneəsiz açılmasına sövq etməli idi. Lakin Ermənistan bundan boyun qaçırmaq, imtina etmək üçün istənilən məkrli oyuna gedir, həttə belə bir bəndin üçtərəfli müqavilədə əksini tapmadığını bəyan etməkdən çəkinmir. Azmış kimi, Ermənistanın Müdafiə Nazirliyi "Ermənistan-Azərbaycan sərhədində vəziyyət, qarşı tərəfin təxribatları və buna qarşı durmaq üzrə tədbirlər" adlı məzakirə keçirir, Azərbaycanı Ermənistan sərhədlərini pozmaqda ittiham edir, orduya atəş açmaq əmrini verir. Nikol Paşinyan ölkəsinin Azərbaycanla danışıqları barə etməyə hazır olduğunu dilde bəyan etsə də, realıqda bunun üçün birbaşa Azərbaycanı müraciət etmədən ATƏT-in Minsk qrupundan konkret təkliflər gözləyirli bildirir. Söhbətin nədən gətirdiyi yəqin ki, heç kim yox deyil. Sırr olan 44 günlük savaşda başına "dəmir yumruq" döymüş Ermənistanın sərfəli regional əməkdaşlıq əvəzinə, yenidən qarşıdurmaya getmək istəməsidir, xüsusən də həmin qarşıdurmada olan-qalanını da itirəcəyini bilse də...

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

Sığortaçılar Assosiasiyası pulların yuyulmasına qarşı mübarizə ilə bağlı təlim keçiriblər

Azərbaycan Mərkəzi Bankı və Azərbaycan Sığortaçılar Assosiasiyasının (ASA) təşkilatçılığı ilə ASA Tədris Mərkəzində sığorta şirkətlərinin əməkdaşları üçün daha bir əhəmiyyətli təlim təşkil olunub.

ASA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, budəfəki təlim cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə mövzusunda həsr edililib. Ölkədə fəaliyyət göstərən 20 sığorta şirkətinin əməkdaşlarının iştirak etdiyi təlimdə pulların yuyulmasının mahiyyəti, xüsusiyyətləri, təzahür formaları, mexanizmi, alətləri, tipik sxemləri, eyni zamanda, bütün bu məqamların terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi ilə əlaqəsi yönündə istiqamətlərə toxunulub. Təlimdə Azərbaycan Mərkəzi Bankının və ASA-ya üzv olan mütəxəssislərin çıxışları dinlənilib.

Qeyri-neft məhsullarının ixrac olunduğu əsas ölkələr hansılardır

Cari ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycandan qeyri-neft məhsullarının ən çox ixrac olunduğu ölkələrin sırasına Rusiya, Türkiyə, İsveçrə, Gürcüstan və ABŞ qararlaşıb.

Dövlət Gömrük Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, yeddi ayda Rusiyaya 467,8 milyon ABŞ dolları, Türkiyəyə 359,3 milyon dollar, İsveçrəyə 129,5 milyon dollar, Gürcüstana 94 milyon dollar, ABŞ-ə isə 33,6 milyon dollar dəyərində qeyri-neft məhsulları ixrac olunub.

Azərbaycan İƏT ölkələrindən ən çox Türkiyəyə məhsul göndərib

Bu ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycanın ən çox məhsul ixrac etdiyi İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələri sırasına ilk üçlükdə Türkiyə, Tunis və İndoneziya qararlaşıb.

Türkiyəyə ixrac 1 milyard 539,6 milyon ABŞ dolları, Tunisə 330,5 milyon dollar, İndoneziyaya isə 81,3 milyon dollardır. AZƏRTAC Dövlət Gömrük Komitəsinə istinadla xəbər verir ki, keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən Türkiyə ilə ixracın dəyərində azalma, Tunis və İndoneziya ilə artım müşahidə olunub.

Bostan sahələrindən 2645 ton məhsul yığılıb

Neftçala rayonunda bostan bitkilərinin tədarrükü davam edir.

Rayon Statistika İdarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, cari ildə 84,9 hektar sahədə bostan bitkisi ekilib becərilib. Bu günə qədər 78,4 hektardan 2645 ton bostan məhsulu tədarrük olunub. Bostan sahələrinin 59 hektar qarqızın payını düşüb və 52,5 hektardan 2522,5 ton məhsul toplanılıb. Bundan başqa, 25,9 hektar yemiş sahəsinin 25,9 hektar yığılıb və 122,5 ton məhsul tədarrük edililib.

Peşəsini dəyişməsinə peşman deyil

İxtisasca tikinti mühəndisi indi Biləsuvar qabaqcıl pambıqçı kimi tanınır

Fazil Musayev maraqlı, amma çətin həyat yolu keçib. Gənclik illəri sovetlər birliyinin dağıldığı dövrə düşüb. Ali məktəbi bitirib tikinti mühəndisi ixtisasına yiyələnmişdi. O zaman, yəni keçən əsrin 90-cı illərində bütün sahələrdə olduğu kimi, tikinti-quruculuq sahəsindəki işlər də donmuşdu.

Özünə heç yanda bir iş tapa bilməyən F.Musayev böyüyüb boya-başa çatdığı Biləsuvarın Aşağı Cürəli kəndinə qayıdır. Doğma kənddə heç nə ona yad deyildi. Hələ orta məktəbdə oxudu-

ğu illər kəndlindəki kolxozun pambıq sahələrində əlaq otlarını təmizləmişdi, suçulara kömək etmişdi, pambıq yığımışdı.

Odur ki, tərəddüd etmədən ailələrinin pay torpağını ekib-becərmək qərarına gəlir. Bilmədiklərini təcrübəli əkinçilərdən soruşub öyrənməkdən utanıb-çəkinmir. İnam, istək olan yerdə hər çətinlik insanın əlinə acır, deyiblər. Ürəklə işə başlayan, hər bir işi vaxtında və keyfiyyətlə görən Fazil əla birinci il yaxşı nəticə əldə edir. Bu sahədə dövlətin kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan mülkiyyətçilərə verdiyi subsidiyalar, etdiyi güzəştlər başqa- lar kimi onun da qolundan tuturdu. Digər tərəfdən, pambıqçılığın inkişafı üçün

yaranan şirkətlər torpaq mülkiyyətçilərinə, fermerlərə hər cür əməli kömək göstərirdi. Bunlardan faydalanan F.Musayev əkin sahələrini ildən-ilə genişləndirir, icarəyə əlavə torpaq sahələri götürür.

Çəkdiyi zəhmət itirir. 2017-ci ildə ən yüksək nəticə - hər hektardan 50 sentnerdən çox məhsul əldə etdiyinə görə dövlət başçısının sərəncamı ilə birinci dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif olunur. Amma o, dayanmır, qazandıqları ilə kifayətlənmir, uğurlarını artırmaq üçün daha səylə çalışır.

Bu çalışqanlıq ona Biləsuvar ad-san, şan-şöhrət qazandırır, rayonun "qəhrəmanı" olur. İşgüzarlığını, savadını, bacarığını görən "Yaşıl ada" şirkətinin rəhbərliyi Fazilə icraçı direktor vəzifəsində işləməyi təklif edir. O, fikirləşdikdən, götür-qoy etdikdən sonra təklifə razılıq verir.

Fazil Musayev cari il 266 hektarda çiyid səpmiş, becərməni bütün aqrotexniki tədbirləri görməklə vaxtında həyata keçirmişdir. Pambıq ekilən tarlalarda 4 dəfə kompleks becərmə, 3 dəfə suvarma aparmışdır. Xəstəliklərə və ziyanvericilərə qarşı mübarizə tədbirlərini də unutmayan Fazil hazırda son becərmə işlərini aparır.

Mütəxəssislər deyirlər ki, Biləsuvar rayonu üzrə ən yüksək məhsul Fazilin icraçı direktor olduğu "Yaşıl ada" təsərrüfatından gözlənilir. Həmin günə isə az qalır. Havaların isti keçməsi sahələrdə pambığın yığılmasına avqust ayının sonlarında başlanılacağından xəbər verir. F.Musayev isə hər hektardan 50 sentnerdən çox məhsul gözləyir.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Şəhid ailələri və qazilərin evlə təminatına sosial tərəfdaşlardan mühüm dəstək

Son iki ildə "Paşa Holding" və Kapital Bankın dəstəyi ilə bu kateqoriyadan olanlara 116 mənzil və fərdi ev verilib, 19 fərdi ev təmir etdirilib

Prezident İlham Əliyevin çağırışına uyğun olaraq ölkəmizdə özəl sektorun sosial məsuliyyəti, həmrəylik prinsipinə əsaslanan fəaliyyəti son illərdə xeyli güclənib. Sosial məsələlərin həllində Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə sosial tərəfdaşlıq müstəvisində yaxından iştirak edən şirkətlərin sırası getdikcə genişlənir.

Onların sırasında "Paşa Holding" və Kapital Bank bu sahədə aparılan işlərə dəyərli töhfələrini verirlər.

2019-2020-ci illərdə "Paşa Holding" tərəfindən ölkəmizin müxtəlif bölgələrində həssas əhali qruplarından olan şəxslərə məxsus 19 fərdi ev təmir edililib. Bu müddətdə şirkət Bakının Zabrat qəsəbəsində 4, bölgələrdə 34 fərdi ev inşa edərək Milli Qəhrəman və Şəhid ailələrinə, qazilərə, digər həssas qruplardan olan şəxslərə təqdim edib. Həmçinin paytaxtın Əhmədli qəsəbəsində həssas qruplardan olan 10 ailənin mənzillərini təminatını həyata keçirib.

Bu il də "Paşa Holding" in sosial sahəyə dəstək işləri davam etdirilir. Cari ildə şirkət tərəfindən ölkəmizin bölgələrində şəhid ailələri

və müharibə əlilləri, digər həssas qruplar üçün 30 fərdi evin inşa etdirilməsi, 15 ailənin mənzillərini təminatı üçün nəzərdə tutulub.

Özəl sektorun sosial məsuliyyəti çərçivəsində həssas qruplara dəstəyinin ən uğurlu nümunələrindən biri də Kapital Bank tərəfindən şəhid ailələri və Qarabağ müharibəsi əlilləri üçün Şirvan şəhərində 68 mənzilli yaşayış binasının inşa etdi-

riləməsidir. Bununla ölkəmizdə şəhid ailələri və müharibə əlilləri üçün məhz özəl sektor tərəfindən ilk dəfə olaraq çoxmənzilli yaşayış binası inşa edilmiş oldu.

2020-ci ilin iyul ayında tikintisi yekunlaşan 4 mərtəbəli, 3 bloklu binada müasir tələblərə uyğun yaşayış şəraitinin yaradıldığı mənzillər (16-si biotaqlı, 44-ü ikiotaqlı, qalanları üçotaqlı) həm Şirvan şəhərində, həm ətraf rayonlarda yaşayın müvafiq kateqoriyalardan olan vətəndaşların istifadəsinə təqdim edildi.

Beləliklə, son iki ildə - 2019-2020-ci illərdə "Paşa Holding" və Kapital Bankın dəstəyi ilə qeyd edilən kateqoriyalardan olanlara 116 mənzil və fərdi ev verilib, 19 fərdi ev təmir etdirilib.

Alma ixracı artıb

Bu ilin yeddi ayında 27,5 min ton alma ixrac olunub.

AZƏRTAC Dövlət Gömrük Komitəsinə istinadən xəbər verir ki, ixrac edilən almanın dəyəri 12,6 milyon dollar təşkil edib.

Xatırladaq ki, ötən ilin eyni dövründə dəyəri 9,3 milyon dollar olmaqla 22,2 min ton alma ixrac olunub. Cari ilin yanvar-iyul aylarında 7097 ton meşə fin- diği ixrac olunub.

Ixrac edilən meşə fin- diğinin dəyəri 42,3 milyon dollar olub.

Xatırladaq ki, keçən ilin eyni dövründə dəyəri 57,8 milyon dollar olmaqla 9398 ton meşə fin- diği ix- rac edilib.

Mədəniyyət

Qarabağ Azərbaycandır!

Şuşa abidələrinin bərpasına dövlət qayğısı

Şuşa Azərbaycanın tarixi-mədəni, ictimai-siyasi həyatının mühüm mərkəzlərindən biri, ilkövənli mədəniyyət beşiyi, "Qafqazın konservatoriyası" olmuşdur. Şəhərin ərazisi tarixi abidələrlə zəngindir. Rəsmi məlumatlara görə, şəhərdə 549 qədim bina, ümumi uzunluğu 1203 metr olan daş döşənmis küçələr, 17 məhəllə bulağı, 17 məscid, 6 karvansara, 3 türbə, 2 mədrəsə, 2 qəsr və qala divarları mövcud idi. O cümlədən 72 tarixi abidə, həmçinin bir sıra dövlət xadimlərinin və tamımı şəxsiyyətlərinin mülkləri, ev-müzeyləri vardır. Bu abidələrin çoxu XIX əsrdə yaşamış memar Kərbəlayi Səfərxan Qarabaği tərəfindən tikilmiş və həmin dövrün ən məşhur noqqəşi Kərbəlayi Səfərəli tərəfindən zövqlə işlənmişdir.

Ermenistanın Azərbaycana qarşı apardığı 30 illik işğalçı siyasəti nəticəsində buradakı tarixi-mədəniyyət abidələri yerliyəksən edilmişdir. Şuşanın işğal altında olduğu illər ərzində şəhərdə memarlıq abidəsi sayılan 170-dən çox yaşayış binası, 160-dək mədəniyyət və tarixi abidə, 22 ümumtəhsil məktəbi, 7 uşaq bağçası, 8 mədəniyyət evi, 14 klub, 2 kinoteatr, 3 muzey dağıdılmış, məbədlər və məscidlər təhqirə məruz qalmış, 20 kitabxana yandırılmışdır. Yerli memarlıq abidəsi hesab edilən binalar tamamilə məhv edilmiş, hətta görkəmli şəxsiyyətlərin büst və heykəlləri gülləbaran edilmişdir.

Şuşa işğaldan azad olunduqdan sonra Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevə, bir çox ölkələrin qrup halında gələn nümayəndə heyətləri, politoloqlar, jurnalistlər, diaspor üzvləri və s. dəfələrlə Şuşaya səfər etmiş və qədim şəhərdə tarixi mədəni irsin erməni barbarları tərəfindən necə dağıdıldığını şahidi olmuşlar. Dövlət başçısı Şuşaya səfərləri zamanı ictimaiyyətlə görüşlərində və mətbuat müsahibələrində hər dəfə bu şəhərin təzliklə bərpa ediləcəyini bəyan etmişdir: "Mən demişəm ki, Şuşa nəinki Azərbaycanın, dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevriləcəkdir və buna nail olacağıq, 100 faiz". İşğaldan azad edildikdən sonra Şuşada

başlanan quruculuq işləri bunu bir daha təsdiq edir.

Ulu Öndərin açılışında iştirak etdiyi Molla Pənah Vəqifin məqbərəsinin bərpa işlərini Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu həyata keçirib.

Dövlət başçısı bildirdi ki, bütün işlər planlı şəkildə aparılmalı, Şuşanın tarixi siması saxlanılmalıdır. Bərpa işlərinin aparılması Şuşanın tarixi görkəminə xələf gətirməyəcək. Burada ki hər hansı bir tikili əvvəlkindən də keyfiyyətlə bərpa edilərək Şuşanın tarixi-mədəni irsinə ikinci həyat veriləcək. Mütəxəssislər, memarlar, tarixçilər, şuşalılar özləri deyəcəklər ki, bu şəhəri necə görmək istəyirlər, çünki bu, onların şəhəridir. Şuşanın əsl tarixi simasının və qədim mədəni abidələrinin bərpası Azərbaycanın memarlıq üslubunu əks etdirməlidir. Şuşada bütün işlər görüləndən sonra şəhər sakinləri oraya qayıdacaqlar.

Şuşada indi başqa növrəq, başqa ovqat yaşanır. Dövlət başçısının sərəncam və tövsiyələrinə əsasən, Şuşanın tarixi-mədəni irsinə ikinci həyat verilir. Şəhərin mədəni ruhu geri qaytarılır, tarixi görkəmi bərpa edilir. Burada Azərbaycanın mədəniyyət tarixinin çox vacib örnəklərini bərpa oluması öz tariximizə, mədəniyyətimizə, abidələrimizə sahib çıxmağımızın nümunəsidir.

Bu gün işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə Azərbaycan dövləti tərəfindən həyata keçirilən nəhəng quruculuq layihələri, o cümlədən Şuşada aparılan bərpa və yenidənqurma işləri şəhərin tarixi simasının bərpa edilmiş məqsədilə, onun orijinal memarlıq üslubuna uyğun olaraq gerçəkləşdirilir.

Heydər Əliyev Fondu Şuşada Aşağı Gövhər ağa, Yuxarı Gövhər ağa və Saatlı məscidlərinin təmir-bərpa işlərini aparır. Hər üç məscidin memarı Kərbəlayi Səfərxan Qarabaği olmuşdur və məscidlər ölkə əhəmiyyətli tarixi-mədəniyyət abidələrinin siyahısındadır.

Yuxarı Gövhər ağa məscidinin interyeri məhv edilmiş, minarələrinin dekoru zədələnmiş, örtükləri dağıdılmışdır. Məscidin birinci mərhələdə bərpası başa çatıb, ikinci mərhələ üzrə işlər aparılır. Bu mərhələdə məscidin daşları ilkin layihəyə uyğun olaraq dəyişdirilir. Məscid ərazisində dağıdılmış mədrəsə də bərpa ediləcək.

İşğal dövründə dağıntıya məruz qalan Aşağı Gövhər ağa məscidində isə xarici ekspertlər qiymətləndirmə işləri aparılır.

Saatlı məhəlləsində yerləşən tarixi Saatlı məscidi də Şuşa şəhəri Ermənistan tərəfindən işğal olunduqdan sonra ciddi dağıntılara məruz qalıb.

Hazırda Qazançı kilsəsi də bərpa edilir. Bütün digər tarix-mədəniyyət abidələrimiz kimi. Qazançı kilsəsinin ilkin bədii-estetik görkəminə uyğun bərpa edilmiş nəzərdə tutulur. Bu, elmi-praktiki-tədqiqat fəaliyyəti olmaqla abidənin hertərəfli təhlili, memarlıq, tarixilik xüsusiyyətlərini arasdırılması ehtiva edir. Hazırda bərpa layihəsi abidənin XIX əsrdəki ilkin-orijinal görkəminə qaytarılmasına imkan verir.

Şuşanın Qazançı kilsəsinin bərpa edilmiş həzm edə bilməyən işğalçı, terrorçu Ermənistan bizə qarşı şər-böhtan atır, cəfəng iddialar irəli sürməyə çalışır. Lakin bunlar hamısı əbəsdir və "Böyük Qayıdış" çərçivəsində abidələrimiz bərpa olunduqca, tarixi-mədəni irsimiz azad olunmuş ərazilərə qaytarıldıqca Azərbaycan dövlətinin sülhə, inkişafa və tərəqqiyə yönəlmiş siyasəti öz təntənəsini yaşayır.

Heydər Əliyev Fondu işğaldan azad edilmiş Şuşa şəhərində daha bir layihənin icrasına başlayıb. Hazırda şəhərdə Yaradıcılıq Mərkəzinin, Rəsm və Xalçaçılıq qalereyalarının təmir-bərpa işləri həyata keçirilir.

Vaxtilə Ağa Qəhrəman Mirsiyab oğlunun karvansarası kimi tanınan Şuşa Yaradıcılıq Mərkəzinin yerləşdiyi bina ölkə əhəmiyyətli yerli tarixi memarlıq abidələri siyahısındadır.

Şuşa Xalçaçılıq Qalereyası isə keçmiş Şuşa Xalça Muzeyinin binasında yerləşəcək. Binaya işğal dövründə ciddi ziyan dəyib.

Hazırda təmir-bərpa işləri ilə yanaşı, hər üç binada sərğilənəcək əsərlərin də seçimi diqqətdədir. İlk növbədə, Şuşada Azərbaycan rəsamlarının əsərləri, Qarabağın işğaldan əvvəl və sonrakı görüntülərini əks etdirən əsərlər, həmçinin xalça eksponatları yer alacaq.

Təbi ki, Şuşanın tarixi-mədəni irsinə qayğı istiqamətində bərpasına başlanan abidələr bunlarla yekunlaşmır. Şuşa abidələrinin bərpasına dövlət qayğısı və nəzarəti daim gündəmədədir. Yaxın vaxtlarda Şuşanın bütün tarixi, mədəni və dini abidələri yüksək səviyyədə bərpa ediləcək əvvəlki görkəminə qaytarılacaq, bu qədim şəhəri Azərbaycan mədəniyyətini paytaxtı missiyasını uğurla yerinə yetirəcək.

Rahman SALMANLI,
"Azərbaycan"

Klassik irsimizdən

Zamana qalib gələn şair

Çoxu zamanında şair yazsa da, onlardan azı tarixin yaddaşında şair kimi qalır. Onun süzgəcindən keçmək hər kəsin hüneri deyil. Əsrlər ötdükə, əksəriyyət layiq olduğu dəyəri alır. Layiqlilərin mükafatı isə unudulmazlıqdır.

Ancaq tarixi insafsızlıqda ittiham etmək də doğru olmaz. Çünki bəzən bircə mısrası, ya beyti ilə də yaddaşlarda əbədi qalanlar olur. Fatma xanım Kəminənin də əsərlərinin çoxu zamanın enişli-yoxuşlu, keşməkeşli yollarında düşüb itse də, qalanların onu Azərbaycan ədəbiyyatında XIX əsrin istedadlı şairlərindən biri olaraq tanıtmış gücü, qüdrəti yetir.

Mirzə Bəybaba bəyin istekli qızı

Fatma xanım Kəminənin həyat və yaradıcılığı barədə XIX əsr təzkirələrində az da olsa, məlumat qalır. Mir Möhsün Nəvvab "Təzkirəyi-Nəvvab" əsərində Fatma xanımın dörd yüzə yaxın şeir yazdığını bildirdi. O, "Təzkirəyi-Nəvvab" kitabında Fatma xanım Kəminənin şeirlərini də daxil edib.

Firudin bəy Köçərinin "Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi materialları" adlı kitabında və digər mənbələrdə də Fatma xanım Kəminənin adı qeydli, yaradıcılığı barədə qısa məlumat verilib.

O, "Fəna" təxəllüsü ilə şeirlər yazan Mirzə Bəybaba bəyin qızı idi. Atası mədrəsə təhsili alıb. Adının əvvəlinə "Mirzə"ni də savadına görə əlavə ediblər. Mirzə Bəybaba mahir xəttat idi. Şuşa şairlərinin seçmə əsərlərini əlyazma toplusunu tərtib edib, bir neçə kitabın üzünü köçürüb. Xanın yanında katib işləyib.

Mirzə Bəybaba bəy Cahən xanımın evlənilib, Mehdi bəy, Yəhya bəy adlı oğulları, Fatma xanım adlı qızı olub. Həmin o qız barəsində Mir Möhsün Nəvvab "Təzkirəyi-Nəvvab" kitabında belə yazıb: "Mirzə Fatma mərhum Mirzə Bəybaba Əliyərbəyadə oğlu Tahirzadənin istekli qızı olub. Qarabağın Şuşa əhalisindəndir".

Mirzə Fatma xanım...

Fatma xanım 1841-ci ildə Şuşa şəhərində Firudin bəy Köçərinin təbirincə desək, "Qafqaz qitəsinin Şirazi mənzilində" dünyaya göz açıb. Mollaxana təhsili alıb, fars dilini öyrənib. Savadına, ağılına, zəkasına görə dövrünün ziyalılarınun ehtiramını qazanıb, ona "Mirzə Fatma xanım" dəyə mürciət ediblər.

Mirzə Bəybaba Fəna adı ilə tanınan atası kimi Fatma xanım da şair ruhu idi. Sənət beşiyi sayılan Şuşanın şeir, musiqi mühiti ruhunu pərvazlandırıb. Mirzə Bəybaba Fəna kimi savadlı, hərmətli, poeziya vurğunu şairin ocağında boya-başa çatan Fatma xanım kiçik yaşlarından ədəbiyyata marağ göstərib. Fars ana dilində deyil, mükəmməl bildiyi yarıncı dilində də əsərlər yazıb. Atası kimi onu da şeirləri tanıdıb. Dövrünün məşhur Azərbaycan şairləri sırasında Fatma xanımın adı çəkilir. O, dövrdaşları olan bir çox aşığın şeirlərinə nəzirələr də yazıb. Bizə onu şair kimi tanıdan isə, əsasən, günümüzdə gəlib çatan klassik şəkildə yazılmış əsərləridir.

"Əcəb sevdadı bu, sevdəyə düşdüm"...

Poeziyanın sevdasına düşmüş Fatma xanım Kəminənin əsərlərinin məzmun və formasının müəyyənlişməsində fəal iştirakçısı olduğu "Məclisi-üns" və "Məclisi-fəramuşan" ədəbi məclislərinin, bu məclislərdə birlikdə iştirak etdiyi, qəzəllərində də minnətdarlıq hissi ilə yad etdiyi sənət dostları Xurşidbanu Nəvəvan, Mir Möhsün Nəvvab, Mirzə Rəim Fəna və başqa Qarabağ şairlərinin mühüm rolu vardı. Ancaq o onun Məhəmməd Füzuli lirikasına vurğunluğu daim olub. Ümumiyyətlə, Fatma xanım Kəminə qəzəllərini klassik Şərq poeziyasının ənənəvi mövzularında qələmə alıb. Ancaq şairə bu əsərlər vasitəsilə oxucusuna könül dünyasını, duyğularını, düşüncələrini bəyan edə bilib.

Azərbaycan və fars dillərində qələmə aldığı qəzəllərində o, gözəlliyi və məhəbbəti tərənnüm edib. Bədi təsvir vasitələrindən məhərəllə istifadə edən müəllifin qəlbindəki incə, zərif duyğular, o insani hissələri süsləyir, onları daha da ülviləşdirir.

*Əcəb sevdadı bu, sevdəyə düşdüm,
Rəhi-əşqin tutub qovğayə düşdüm.
Nə dünyada gəzib kəmə irşidim,
Nə fikri-yar ol uqbayə düşdüm.*

Klassik ədəbi irsə sədaqət yaradıcılığının başlıca qayəsi, əsas dəstəxti olan şairə şifahi xalq ədəbiyyatından, folklor nümunələrindən də bəhrələnilib, yeri gəldikdə onlardan istifadə edib.

Şair, təzkirəçi Məhəmməd ağa Müctəhidzadə "Riyazül-əşqin" əsərində Fatma xanım Kəminəni Məhsəti, Nigar xanım, Nurcahan bəyim kimi şairlərə tən tutub. O, Fatma xanımın divanı olduğunu bildirlənlərə neinki haqq qazandırıb, həmin divanı gördüyünü yazıb.

Şairin divanı olduğunu qeyd edən Şuşa şairlərindən İsgəndər Rüstəmbəyov isə bildi-

rib ki, hələ 1883-cü ildə Fatma xanım Kəminə öz divanını "oxuyub feyziyab olmaq üçün bəylərə göndərmişdi". Bəylər onun divanını oxuyublar. Fatma xanımın fikirlərini bəyan etməyi şair Süleyman bəyin öhdəsinə buraxıblar. Süleyman bəy bu münasibətdə qəzəlinə yazıb:

*Ey şairə,ərbabi-süxən, ismi Kəminə,
Fəxrüşşüərasan, sənə yox buda qərinə.*

Atası Fatma xanımın ilk sənət müəllimi sayılır. Ancaq o, bütün ömrü boyu öyrənib. Fatma xanım Kəminə Şuşada Mir Mövsün Nəvvabın başçılıq etdiyi "Məclisi-fəramuşan" və şair Xurşidbanu Nəvəvanın başçılıq etdiyi "Məclisi-üns" ədəbi məclislərində iştirak edib. Ən fəal üzvlərindən olduğu bu ədəbi məclislər onun şair kimi püxtələşməsinə böyük rol oynayıb. Müasirləri olan şairlərin çoxu ilə həmsöhbət olsa da, şeirləşsə də, Fatma xanım Kəminənin dünyasında Xurşidbanu Nəvəvanın yeri bambaşqa olub. Otuz il xeyirdə-şərdə, şeir və musiqi məclislərində birgə iştirak ediblər. Bir-birlərinə nəzirələr, qəzəl janrında məktublər yazıblar. Ancaq onlar yalnız sənət yoldaşı deyildilər, həm də yaxın rəfiqə, vəfalı dost, ürək sirdaşı, həmdərd idilər.

Xurşidbanu Nəvəvanın oğlu Abbas gənc yaşda vəfat edəndə ən dərddi, qəlbli yaralı günlərində Fatma xanım onun kədərinə şərik olub. Fatma xanım Kəminə o ağır dərdi, iztirabı belə ifadə edib:

*Nəvəvanın gözünün nuru Abbas almadı kam,
Bircə an olmadı rahat, ömrünü oldu tamam.
Çox təəssüf ki, pənah bərcününü Ay tərək elədi,
Möhnet üz verdi səyid nəslinə bir nəhs axşam.*

Nakam oğlunun itkisi ilə yanıb-qovrulan Xan qızı "Ölürəm" redifli qəzəlinə yazdı:

*Yarımdı sinədə dərdü qəmi-nəhan ölürəm,
Fəda olum sənə, gəl, eylə imtahan ölürəm.*

Bu kədərli, ələmlə mısralardan qəlbinə atəş düşən Fatma xanım Kəminə sənət və ürək dostuna üz tutub deyirdi:

*Mərizi-əşqə elac eyləməz təbib, ölme!
Bu dərdə care edər visləti-həbib, ölme!
Visalə talib olan aşıqə bəla yetişir,
Fəraqə səbr ele, sən munca bişəkib, ölme!*

"...mülayim və xoşrəftar bir nadireyi-zəmanə"

Fatma xanım Kəminənin müasirləri Şuşada böyük nüfuzlu malik, qəniyyətli, kişilərin iştirak etdiyi məclislərdə üzüaçaq oturan, yeri gələndə, öz fikirlərini söyləyib, arxasında mərdmərdənə dayanaraq qədim kimi xatırlayıblar.

Firudin bəy Köçəri "Azərbaycan ədəbiyyatı" kitabında Fatma xanımın şəxsiyyəti və yaradıcılığı barədə yüksək fikirlər bildirdi, onu "Qarabağ üçüncü şairi-yə-möhtrəməsi" adlandırdı.

Haqqında yazılardan məlum olur ki, Fatma xanımın qohumları da Şuşada sayılıb-seçiliblər. Xalq yazıçısı, ədəbiyyatşünas Əziz Cəfərzadə qeyd edib: "Onlardan bir neçə hərbi zabitlər yetişmişdirsə də, əksəriyyəti ziyalıdır. Bu ziyalıları zabitlər arasında hətta inqilabçı kimi də tanınmışdılar. Kəminənin qayınlarından Hacı bəy Sultanov Türkmənistan, Fərəc bəy Sultanov Qafqazda azadlıq uğrunda mübarizə apararaq insanları kimi tanınmışlar. Həyat yoldaşı Sadiq bəy Mirzeynal oğlu isə Füzuli rayonunun Saracılıq kəndindən idi. Onların Əşrəf bəy və Rəşid bəy adlı iki oğlu, Tutu, Humay və Qumru adlı üç qızı olub. Bu nəslə mənsub olan övladların çoxu öz işləri və əməlləri ilə həmişə seçilən məşhur simalardır kimi tanınıb".

Fatma xanım Kəminə 1898-ci ilin sentyabrında Şuşada vəfat edib. Şəhərin Mirzə Həsən qəbiristanlığında dəfn olunub. Onun dünyadan gedişini vaxtsız sayanlar dərdə, qəmə batıblar. Fatma xanım Kəminənin ölümünü ağır itki kimi qarşılayanlardan biri də Firudin bəy Köçəri olub. O, öz kədərinə belə qələmə alıb: "Fatma xanım haqqıqətdə çox gözəl və zərif bir can idi. Zahiri gözəlliyinə müvafiq batini və mənəvi tərəfdən dəxi əxlaq-həsənə sahibəsi olub, ziyadə xoşxücl, mülayimə və xoşrəftar bir nadireyi-zəmanə idi ki, onun vəfatı cümle-şüəranü üzrəfəyi-Qarabağda böyük bir yas oldu".

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Kənd turizmi

Qonaqları məmnun edən məkan

Ölkəmizin qərb bölgəsində Kiçik Qafqaz dağlarının qoynunda yerləşən Gədəbəy əsrarəngiz təbiəti ilə məşhurdur. Buradakı meşə zolaqları, çaylar, bulaqlar, mineral sular, flora və fauna, yeraltı, yerüstü sərvətlər, abidələr, bir sözlə, bu coğrafi ərazinin varlığı aurası ilə insanın həyat eşiğini artırır, yaşamağa, qurub-yaratmağa həvəsləndirir.

Pandemiya təhlükəsinin qarşısını alınması məqsədilə qaydalara ciddi riayət tələb edildiyi bir vaxtda da Gədəbəy şəhərin mərkəzində ölkənin müxtəlif bölgələrindən gələn yerli turistlərin çoxluğu müşahidə olunur, respublikamızın müxtəlif bölgələrindən yayın başgicalləndirən istisindən yaxa qurtarmaq istəyən çoxlu sayda ailələr istər fərdi, istərsə də turizm xətti ilə Gədəbəyə üz tuturlar.

Yamaşıl yaylaqlar, geniş çəmənliklər, sıx meşələr, dağların zirvəsindən yamaclar boyunca axan kiçik çaylar, şaləələr, göllər, buz bulaqlar, həmçinin qədim və zəngin tarixi Gədəbəyi yerli və xarici turistlər üçün cəlb-

edici məkana çevirir. Son illərdə rayonda yaradılan infrastruktur isə istənilən sayda yerli və ecnəbi qonaqların burada qalmasına, eləcə də istirahətlərindən mənəvi zövq almasına imkan yaradır. Artıq neçə ildir ki, Gədəbəyde turistləri qarşılamaya və onlara yüksək mədəni xidmət göstərmək üçün müasir istirahət məkanları fəaliyyət göstərir. Bu mərkəzlərdə qonaqların məmnunluğunu qazandıran üçün bir-birindən maraqlı və münasib xidmətlər təklif olunur.

Rayonda turizmin müxtəlif sahələri ilə yanaşı, kənd turizminə də nəzərəçarpaqca dərəcədə diqqət yetirilir, il-dən-ilə inkişaf etdirilir. Demək olar ki, rayonda yaşayan əksər ailələr potensial olaraq evlərində 4-5 nəfər qonaq qəbul etmək və onlara mədəni quilluq etmək imkanına malikdirlər. Gədəbəyə qonşu Şəmki, Qazax, Tovuz, Samux, Ağstafa, Goranboy ra-

yonlarından, xüsusən də aran bölgəsindəki kənd və qəsəbələrə, hətta Gəncə və Yevlax şəhərlərindən xoş istirahət etməyə gələn ailələr var. Bunun digər bir səbəbi də yerli sakinlərin mehriban və səmimi rəftardır ki, onları bu yerlərdə ev kirayələməyə və istirahətlərini kənd ailələri ilə birgə keçirməyə üstünlük verirlər.

Rayonun Alnabat kənd sakini Tovuz Əliyevanın dediklərindən:

- Kəndimiz Şahdağın ətəklərində, çox səfəli bir ərazidə yerləşir. Sovet dönmündə, lap elə on-on beş il bundan əvvələ kimi bu yerlərdə yayda çox nadir hallarda qonaq-qara gələrdi, o da olsa-olsa, xeyirdə-şərdə iştirak etmək üçün uzaq şəhərlərdə yaşayan kəndçilərimizdən olardı. Amma son illər, xüsusən də rayonumuzun, eləcə də kəndarası magistrallar düzələndən sonra buralarda yayda boş ev tapmaq olmur.

Çoxları turist deyir, biz yerli adamlar onlara qonaq deyirik, ailələklə gəlib, istirahət edirlər. Həm boş qalan evlərimizin, həm də camaatımızın üzü güldür. Çünki bolunaböl evimizin kirayə haqqını verirlər, camaatımız qapısını meyvəsinə, tərəvəzini bazarada satmağa ehtiyac görmür. Elə kənddə qaymağı olan qaymağını, qatığı olan qatığını, südü, balını, kartofunu, yumurtasını, beçəsini, nəyi varsa, elə qonaqlara münasib qiymətlərə satırlar. Alan da razı qalıb, satan da. Kəndimizdə bu bolluq payızın orta ayına kimi davam edir. Birtə bu şərait yarıdan dövlət başçısına, evimizin içində biza bu ruzunu qazandıranlara min dəfə çox sağ ol deyirik.

Goranboy rayonu, Dəliməmmədli şəhər sakini Elşən Əliyevin dediklərindən:

- İki ildir yayda ailəlikcə Gədəbəyə, Alnabat kəndinə istirahətə gedirik. Orada ol-

duğumuz müddətdə məşinlə rayonun müxtəlif kəndlərinə bulaq başına, çay kənarına, meşə gezintisinə çıxırıq. Yerli gəlmişkən bir məsələyə də diqqət yetirilməsini vacib bilirəm. Yaxşı olardı ki, kəndin tanınmış şəxsiyyətlərinin, şəhidlik zirvəsinə yüksələn qəhrəmanların kənddə xatirə lövhələri qoyulmuşdu. Bu turistlər üçün maraqlı olardı.

Turistləri Gədəbəyə cəlb edən başlıca amillərdən birincisi bu yerlərin həm də qədim və zəngin tarixi şahidlik etməsidir. Dağların zirvəsində, sərt yamaqlarda, sıx meşəliklərin ortasında tikilən möhtəşəm qalalar, qalaçalar, məbədlər, körpülər və digər tarixi abidələr Gədəbəyin turizm əhəmiyyətini daha da artırır və bu yerləri hər kəs üçün unudulmaz edən əsas məkanlardır.

R.SALMANLI,
"Azərbaycan"

AZAL reyslərində IATA Travel Pass tətbiqinin sınaqdan keçirilməsi müddəti uzadıldı

“Azərbaycan Hava Yolları” QSC-nin Mətbuat xidmətinin məlumatına görə, pandemiya dövründə səyahəti asanlaşdırmağa imkan verən IATA Travel Pass mobil tətbiqinin sınaq müddəti 20 sentyabr 2021-ci ilə qədər uzadıldı.

Smartfonlarda quraşdırılmış və sənətinin sağlamlığı haqqında uçuş üçün lazım olan bütün məlumatları ehtiva edən rəqəmsal IATA Travel Pass, uçuş-qabaqı rəsmiyyətləri asanlaşdırır. Hazırda IATA Travel Pass tətbiqini AZAL və “Buta Airways”-in aşağıdakı reyslərin sənətlərini yükləyə bilərsiniz:

- AZAL - Bakı - İstanbul - Bakı (GYD-IST-GYD)
- AZAL - Bakı - Moskva - Bakı (GYD-DME-GYD)
- Buta Airways - Bakı - İstanbul - Bakı (GYD-SAW-GYD)
- Buta Airways - Bakı - Jukovski - Bakı (GYD-ZIA-GYD)

Tətbiqin xidmətləri Azərbaycandan bu reyslərlə yola düşən bütün sənətlər və ölkəyə gələn Azərbaycan vətəndaşları üçün mümkündür.

IATA Travel Pass tətbiqi vasitəsilə rəqəmsal pasportu təqdim edən sənətlərə qeydiyyat məsələsində prioritet qaydada xidmət göstəriləcək. Onlar, eyni zaman-

da, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportuna gəliş zamanı sərhəd nəzarətindən prioritet qaydada keçid xidmətlərindən (FastTrack) istifadə edə biləcəklər.

AZAL və “Buta Airways” reyslərində IATA Travel Pass tətbiqinin sınaqdan keçirilməsində iştirak edən AZAL Miles bonus proqramının hər bir iştirakçısına əlavə 250 bonus mil hesablanacaq.

Bundan əlavə, Bakıdan yola düşən sənətlər, Travel Pass proqramına qoşulmuş klinikalarda və laboratoriyalarda PCR test müayinəsinə güzəşt əldə edə bilərlər.

iOS (13.2 və daha yüksək versiyası) və Android (6.0 və daha yüksək versiya-

si) bazasında mobil cihazlar üçün IATA Travel Pass tətbiqini aşağıdakı keçidlər vasitəsilə yükləyə bilərsiniz:

- Apple AppStore: <https://apps.apple.com/us/app/iata-travel-pass/id1533417649>
- Google Play: <https://play.google.com/store/apps/details?id=org.iata.tpa>

Qeyd etmək lazımdır ki, IATA Travel Pass tətbiqi sənətlərin fərdi məlumatlarının icazəsiz istifadədən qorunması nəzərə alınmaqla hazırlanmışdır. Şəxsi məlumatlar IATA serverlərində və ya digər bulud xidmətlərində saxlanılır ki, bu da onların sızma riskini minimuma endirir.

Tətbiqin istifadəsinə dair ətraflı təlimat və dəvət kodu ilə aviaşirkətin saytında aşağıdakı linkdən keçid edərək tanış olmaq mümkündür:

<https://www.azal.az/az/information/iata-travel-pass>

IATA Travel Pass tətbiqinin necə işlədiyini məlumatlı işqısa bu videoda tanış ola bilərsiniz:

<https://youtu.be/WKYaPOEYGGa>

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

“AZƏRBAYCAN”

qəzetinə 2021-ci il üçün
abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır.
Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatıyımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

“Azərbaycan” ASC	(012) 440-46-94, (012) 441-19-91
“Azərpoçt” ASC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
“Qaya” firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
“Kaspi” MMC	(012) 432-39-55, (012) 510-82-24
“Region Press” MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
“Səma-M” MMC	(012) 594-09-59
“Ziya” LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
“Pressinform” MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
“City press” MMC	(055) 819-09-26

1 illik
124,80 (yüz yirmi dörd manat səksən qəpik) manat

6 aylıq
62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat

3 aylıq
31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!
Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə
üzlaşsınız, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli
telefonla zəng vura bilərsiniz.

ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

Azercell abunəçilərinin nəzərinə

“Azercell Telekom” MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirmə işləri ilə əlaqədar 17.08.2021-ci il tarixi saat 23:00-dan etibarən 18.08.2021-ci il tarixi səhər saatlarında bezi xidmətlərin istifadəsinə müvəqqəti çətinliklərin yaranması mümkündür.

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi tərəfindən 07 may 2021-ci il tarixdə www.etender.gov.az portalında və “Azərbaycan” qəzetində elan olunmuş “Birdəfəlik karton istehsalı ilə bağlı daxili bazar istehlakının öyrənilməsi layihəsi üzrə daxili bazar araşdırması ilə əlaqədar məsləhət xidmətinin satın alınması” ilə bağlı keçirilmiş açıq tenderdə “ALLIANCE CONSULTING GROUP AZERBAIJAN” MMC qalib elan olunmuşdur.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

Abşeron yarımadasının bəzi yerlərində qısamüddətli yağış yağacağı gözlənilir

Azərbaycanda bu günə gözlənilən hava proqnoz açıqlandı. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətinin AZERTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişən buludlu olacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Lakin səhər yarımadasının bəzi yerlərində qısamüddətli yağış yağacağı, şimşək çaxacağı ehtimalı var. Səhər küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 23-25°, gündüz 32-36° isti, Bakıda gecə 23-25° isti, gündüz 33-35° isti olacağı ehtimal edilir. Atmosfer təzyiqi 761 millimetir civə sütunundan 758 millimetir civə sütununa enəcək. Nisbi rütubət gecə 60-70, gündüz 30-35 faiz təşkil edəcək.

Abşeron çimərliklərində şimal-şərq küləyi əsəcək. Dəniz suyunun temperaturu şimal çimərliklərində - Sumqayıt, Novxanı, Pirsəği, Nardaran, Bilgəh, Züqulbad 26-27° isti, cənub çimərliklərində - Türkan, Hövsan, Sahil, Şıxda isə 27-28° isti olacaq.

Sinoptiklərin tibbi-meteoroloji proqnozuna görə, avqustun 17-də Abşeron yarımadasında meteoroloji amillərin zəif və mülayim tərəddüdü gözlənilir ki, bu da meteohəssas insanlar üçün əsasən əlverişlidir.

Azərbaycanın rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz dağlıq ərazilərdə şimşək çaxacağı, qısamüddətli yağış yağacağı, dolu düşəcəyi proqnozlaşdırılır. Şərq küləyi əsəcək, aralıq güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 19-24°, gündüz 34-38° isti, dağlarda gecə 14-19°, gündüz 23-28° isti olacağı bildirilir.

Naxçıvan şəhərində, Culfa, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şərur rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz dağlıq ərazilərdə şimşək çaxacağı, yağış yağacağı ehtimalı var. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək, aralıq güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 18-23°, gündüz 33-38° isti olacaq.

Xankəndi şəhərində, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, Ağdam, həmçinin Daşkəsən, Gədəbəy rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz dağlıq ərazilərdə şimşək çaxacağı, yağış yağacağı ehtimalı var. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək, aralıq güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 14-19°, gündüz 23-28° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Gəncə şəhərində, Qazax, Goranboy, Tərtər, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək, aralıq güclənəcək.

Havanın temperaturunun gecə 19-24°, gündüz 33-37° isti olacağı bildirilir.

Balakan, Zaqatala, Qax, Şaki, Oğuz, Qəbələ, İsmayilli, Ağsu, Şamaxı, Siyazan, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi yerlərdə şimşək çaxacağı, yağış yağacağı gözlənilir. Dolu düşəcəyi ehtimalı var. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək, aralıq güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 18-23°, gündüz 29-34° isti, dağlarda gecə 10-15°, gündüz 19-24° isti olacağı ehtimal edilir.

Mingəçevir və Şirvan şəhərində, Yevlax, Göyçay, Ağdas, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək, aralıq güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 19-24°, gündüz 34-38° isti olacağı ehtimalı var.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında hava yağmursuz keçəcək. Səhər dağlarda duman olacaq. Simal-şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 20-24°, gündüz 31-36° isti, dağlarda gecə 17-19°, gündüz 24-29° isti olacağı gözlənilir.

Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi açıq tender elan edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçiriləcəkdir.

Ağdam rayonunun Quzanı qəsəbəsində Ağdam Uşaq və Ailələr Dəstək Mərkəzinin yeni binasının tikintisi məqsədilə layihə-smeta sənədlərinin hazırlanması

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını Portal vasitəsilə göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

Təkliflərin qiymətləndirilməsi zamanı aşağıdakı meyarlara üstünlük verilecekdir: aşağı qiymət, yüksək keyfiyyət, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsi nəzərə alınmaqla.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar.

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı (“ASAN ödəniş”) ilə Portal vasitəsilə ödəniş olunmalıdır!

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi

Hesab: AZ71CTRE00000000000002318501

VÖEN: 1700332731

Fond-7

Kitab nömrəsi-002306-2318501;

Funksional təsnifat-00113;

İqtisadi təsnifat-142330 (sair daxilolmalar)

İştirak haqqı -300 manat

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Bütün iddiaçılar prosedurdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri Portal vasitəsilə 06.09.2021-ci il saat 13:00-a kimi təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabının surəti;
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- iddiaçının mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinə aid olması ilə bağlı məlumat;
- müvafiq işlərin görülməsi üçün icazənin (lisensiyanın) olması;
- tender təklifini və satınalma müqaviləsini imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətlərini təsdiq edən sənəd;
- iddiaçının işləri yerinə yetirmək üçün potensial imkanları və maddi-texniki bazası haqqında yazılı məlumat;
- tender təklifi sənədi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərini 1 faizi həcmində (teklifin təminatı) bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır).

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçıların tender ilə bağlı sualların Portal vasitəsilə satınalma təşkilatına ünvanlaya bilərlər. Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisasa dair sənədlərini 06.09.2021-ci il tarixə kimi və tender təklifi ilə bank təminatı sənədlərini 14 sentyabr 2021-ci il saat 16:00-a qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər. İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər.

Qeyd: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ərzaq soyuducusu sisteminə quraşdırmaq üçün condenserin (soyuducu) satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 2021-ci il saat 18:00-dəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Neftçilər prospekti, 2.
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili:1263.

Tender komissiyası

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və sığort şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

“Azərbaycan” qəzetinin
kompüter mərkəzində
yığılıb sahifələndirilib,
“Azərbaycan” nəşriyyatında
çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda

söylənilənlərlə bərabər,
dörc üçün göndərilən digər
yazılarda fikirlər də
Azərbaycan dövlətinin
mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik
qəzet

Tiraj 4914
Sifariş 1506
Qiyməti 40 qəpik